

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU
Hoitotyön koulutusohjelma / sairaanhoitaja AMK

Tiia Borg

HOITAJIEN KOKEMUKSIA OPISKELIJAHOJJAUKSESTA POHJOIS-KYMEN
SAIRAALAN OSASTO 5:LLÄ

Opinnäytetyö 2013

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Hoitotyön koulutusohjelma

BORG, TIIA	Hoitajien kokemuksia opiskelijaohjauksesta Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:llä
Opinnäytetyö	45 sivua + 4 liitesivua
Työn ohjaaja	Lehtori Raija Ronkainen
Toimeksiantaja	Pohjois-Kymen sairaala/ osasto 5
Maaliskuu 2013	
Avainsanat	opiskelijaohjaus, käytännön harjoittelu, koulutus, yhteistyö

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, kuinka hoitajat kokevat opiskelijaohjauksen Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:llä. Tutkimuksessa selvitettiin, kuinka hoitajat kokivat opiskelijaohjauksen työnsä ohella, millaisena he kokivat harjoittelujakson toteutumiseen liittyvät tekijät, millaista tukea he kokivat työyhteisöltä saavansa sekä kuinka he kokivat yhteistyön ohjaavan opettajan kanssa. Tutkimuksen tavoitteena oli saada selville olisiko opiskelijaohjauksessa jotakin kehitettävää.

Tutkimusmenetelmänä oli kvalitatiivinen tutkimus, joka toteutettiin teemahaastatteluilta. Haastattelut toteutettiin ryhmähaastatteluilta. Haastateltavia oli yhteensä 6, 4 sairaanhoitajaa ja 2 lähihoitajaa. Aineisto analysoitiin käyttämällä teorialähtöistä sisällönanalyysia.

Haastateltavien mukaan opiskelijaohjaukseen ja siihen liittyviin käytännön asioihin oltiin suurimmaksi osaksi tyytyväisiä. Hoitajat eivät olleet saaneet lainkaan koulutusta opiskelijaohjaukseen, vaan ohjaustaidot olivat käytännön ja iän myötä kehittyneet. Yhteistyö opiskelijan kanssa sekä hänen ohjaamisensa työn ohessa koettiin haastavaksi etenkin harjoittelujakson alussa, ja silloin kun on kova kiire. Opiskelijasta koettiin monesti kuitenkin olevan myös apua hoitajalle.

Hoitajat toivoivat, että opiskelijoista saataisiin enemmän tietoa ennen harjoittelujakson alkua, jotta opiskelijaohjausta voitaisiin suunnitella. Arviointikeskusteluja koettiin olevan riittävästi. Sairaanhoitajaopiskelijoiden arviointilomakkeessa olisi kuitenkin parantamisen varaa. Sairaanhoitajat miettivät, voisiko arviointin kirjoittaa vapaammin. Esimieheltä toivottiin enemmän tukea opiskelijaohjaukseen esimerkiksi siten, että arviointin kirjoittamiseen menevä aika laskeutettaisiin työajaksi. Työtovereilta hoitajat kokivat saavansa tukea opiskelijaohjaukseen sitä tarvitessaan.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Health Care

BORG, TIIA

Nurses Experiences about Student Guidance in North
Kymi Hospital

Bachelor's Thesis

45 pages + 4 pages of appendices

Supervisor

Raija Ronkainen, Senior Lecture

Commissioned by

North Kymi Hospital/ ward 5

March 2013

Keywords

student guidance, practice, education, cooperation

The purpose of the thesis was to find out how the nurses on ward 5 in North Kymi Hospital experience the student guidance. The study examined how the nurses experienced student guidance with their own work, how they experienced the factors concerning the outcome of the training period, what kind of support they felt they get from the work community and how they experienced the cooperation with the nurse teachers. The aim of the study was to find out if there was something to develop in the student guidance.

The research method was a qualitative one and was carried out by as semi-structured interviews that were carried out as in group interviews. There were six interviewees, four nurses and two practical nurses. The material was analyzed by using theory based methods.

According to the interviewees, the student guidance and all the practical matters concerning it were found to work for most parts. The nurses had not had any education for student guidance, all the guidance skills had developed with practice and age. Cooperation with the students and guiding them along work, was found challenging especially at the beginning of the practice because there is always such a hurry. Many times the student was found to be helpful for the nurse.

The nurses wished they would get more information about the students before the beginning of the practice so that the student guidance could be planned. They found the current amount of evaluation conversations sufficient. They hoped for some improvement for the evaluation form of the nursing students. The nurses thought if the evaluations could be written more freely. They wished to get more support from the supervisor, e.g. that the time spent on writing the evaluations would be counted for working hours. The support for the student guidance from the workmates was found to be sufficient when needed.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS	6
2	TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT TUTKIMUKSEEN	7
	2.1 Sairaanhoidajan koulutus	7
	2.2 Lähihoitajan koulutus	8
	2.2.1 Lähihoitajan ammattiosaamisen näyttö	9
	2.2.2 Ammattiosaamisen näytön arviointi	10
	2.3 Opiskelijan vastuu omasta oppimisestaan	11
	2.4 Käytännön harjoittelu	11
	2.5 Käytännön harjoittelun ohjaaja	13
	2.5.1 Ohjaajan rooli ja tehtävät	13
	2.5.2 Ohjauksen suunnittelu, arviointi ja palautteen antaminen	15
	2.6 Oppilaitoksen ja harjoitteluyksikön välinen yhteistyö	16
	2.7 Pohjois-Kymen sairaala	18
	2.7.1 Käytännön harjoittelu Pohjois-Kymen sairaalassa	18
	2.7.2 Käytännön harjoittelu osasto 5:llä	19
3	TUTKIMUSONGELMAT	20
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	20
	4.1 Tutkimuksen lähestymistapa	20
	4.2 Tutkimusmenetelmä	21
	4.3 Aineiston hankinta ja haastateltavien valinta	22
	4.4 Aineiston analyysi	24
5	TUTKIMUSTULOKSET	25
	5.1 Opiskelijaohjaus osana työn tekoa	25
	5.1.1 Hoitajien koulutus ja ohjaustaidot	26
	5.1.2 Yhteistyö opiskelijan kanssa	26
	5.1.3 Opiskelijan ohjaus työn ohessa	27

5.2 Harjoittelun suunnittelu, toteutus, arviointi ja palautteen antaminen	29
5.2.1 Harjoittelun suunnittelu opiskelijan opintojen vaiheen mukaan	29
5.2.2 Opiskelijan arviointi	30
5.2.3 Opiskelijan tukeminen	31
5.2.4 Palautteen antaminen	31
5.3 Hoitajien opiskelijaohjaukseen saama tuki työyhteisöltä	32
5.3.1 Esimieheltä saatava tuki	32
5.3.2 Työtovereilta saatava tuki	33
5.4 Yhteistyö ohjaavan opettajan kanssa	34
6 POHDINTA	35
6.1 Luotettavuus	35
6.2 Eettisyys	36
6.3 Tulosten tarkastelu	36
6.4 Hyödynnettävyys ja jatkotutkimusehdotukset	41
LÄHTEET	42
LIITTEET	
Liite 1. Teemahaastattelu runko	
Liite 2. Saatekirje	
Liite 3. Esimerkki alateemojen muodostumisesta	
Liite 4. Esimerkki analyysista	

1 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Ammattikorkeakoulun terveystieteiden opintojen laajuus on 210 opintopistettä. Koulutuksesta kolmannes on käytännön harjoittelua. Ammatillisen peruskoulutuksen laajuus on 120 opintoviikkoa, josta työssäoppimista on vähintään 20 opintoviikkoa (Opetus- ja kulttuuriministeriö). Terveystieteiden koulutuksen olennainen osa on opetussuunnitelmaan sisältyvät käytännön harjoittelut, joita on useita koulutuksen aikana monessa eri terveydenhuollon yksikössä. Käytännön harjoittelun tavoitteena on opiskelijan perehdyttäminen ammattiopintojen kannalta keskeisiin käytännön työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. (Asetus ammattikorkeakouluista 352/2003.) Opiskelijassa alkaa alan asiantuntijuuteen kasvu oppikokemusten avulla, joka jatkuu työelämässä. Käytännön harjoittelu- käsitteellä tarkoitetaan tässä työssä sekä ammatillisen koulutuksen työssäoppimista – että ammattikorkeakoulun ammattitaitoa edistävää harjoittelua.

Käytännön harjoitteluun kuuluvat käytännön harjoittelun suunnitteleminen, toteuttaminen, arviointi sekä palautteen antaminen. Lisäksi ohjaajan tulisi tukea opiskelijaa sekä hänen oppimistaan. Tärkeää käytännön harjoittelun onnistumisen kannalta on yhteistyö harjoitteluyksikön ja oppilaitoksen välillä sekä ohjaajan ja opettajan välinen yhteydenpito. Myös opiskelijan motivaatio käytännön harjoittelun suorittamiseen ja uusien asioiden oppimiseen on avainasemassa opiskelijan oppimisen kannalta.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, kuinka sairaanhoitajat ja lähihoitajat kokevat opiskelijaohjauksen Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:llä ja millaisia kokemuksia heillä ohjauksesta on. Samalla tutkimuksen tavoitteena on kehittää opiskelijaohjausta kyseisellä osastolla tuomalla mahdollisesti uutta tietoa osastolla työskentelevien sairaanhoitajien ja lähihoitajien näkemysten kautta. Hoitajien työnkuva muuttuu jatkuvasti, ja näin ollen myös opiskelijaohjaus on jatkuvan muutoksen kourissa. Aihe on ajankohtainen, sillä näiden jatkuvien muutosten myötä opiskelijoiden ohjaus on tärkeä tutkimuskohde, jotta nähdään, mihin suuntaan opiskelijaohjaus on kehittymässä.

Kiinnostukseni aiheeseen heräsi keskusteltuani Pohjois-Kymen sairaalan opiskelijakoordinaattorin kanssa aiheesta. Olen itse ollut suorittamassa sisätautien käytännön harjoittelun kyseisellä osastolla ja nyt työskentelen siellä, joten osasto on minulle tuttu. Opiskelijoilta kysytään palautetta harjoittelujaksosta sen loputtua. Samalla he voivat tuoda esille, kuinka he kokivat ohjauksen sekä työyhteisön ilmapiirin. Opiskelijaohjaajien mielipidettä yleisesti opiskelijaohjauksesta kyseisellä osastolla ei ole selvitetty. Opiskelijaohjauksessa, sen toteuttamisessa ja toteutumisessa on todennäköisesti jokaisessa terveydenhuollon yksikössä jotakin kehitettävää. Itselläni heräsi mielenkiinto selvittää, toisivatko osasto 5:n sairaanhoitajat ja lähihoitajat opiskelijaohjauksesta esille asioita, joissa olisi kehittämisen tarvetta. Yhteistyötaholle (Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5) tämä tutkimus on hyödyllinen, sillä sen avulla he pystyvät kehittämään omaa opiskelijaohjaustoimintaansa sekä parantamaan mahdollisia puutteita ohjauksessa.

2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT TUTKIMUKSEEN

2.1 Sairaanhoitajan koulutus

Sairaanhoitajaksi voi opiskella 25 ammattikorkeakoulussa ympäri Suomea. Sairaanhoitajatutkinnon voi suorittaa ammattikorkeakoulussa hoitotyön koulutusohjelmassa. Myös kättilöt, ensihoitajat (AMK) sekä terveydenhoitajat saavat sairaanhoitajan pätevyyden valmistuttuaan. (Sairaanhoitajaliitto.) Ammatintopintojen tavoitteena on lainsäädännön mukaan kouluttaa asiantuntijataso osajia, joilla on laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä niiden teoreettiset perusteet asianomaiselta alalta (352/2003). Sairaanhoitajan koulutuksen laajuus on 210 opintopistettä, ja koulutuksen kesto on 3,5 vuotta. Sairaanhoitajan opinnot sisältävät ammattiopintoja, lääketieteellisiä ja luonnontieteellisiä opintoja sekä käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisiä opintoja. Koulutuksessa keskeisiä periaatteita ovat eettisyys, asiakaslähtöisyys, tutkiva työote ja ammatillinen laaja-alaisuus. (Koulutusnetti 2012.)

Sairaanhoitajan koulutuksen tavoitteena on hoitotyön asiantuntija, joka toimii ihmislähtöisesti. Tavoitteena on myös eri-ikäisten ja erilaisten asiakkaiden kohtaaminen ja hyvän olon edistäminen hoitotyön keinoin. (Kymenlaakson ammattikorkeakoulu 2008.) Sairaanhoitajan opinnot koostuvat perusopinnois-

ta ja ammattiopinnoista, vapaasti valittavista opinnoista, harjoitteluista ja opin-
näytetyöstä. Käytännön harjoittelun osuus koulutuksesta on 75 opintopistettä
eli noin kolmannes, tavoitteena on opiskelijan harjaantuminen vastuulliseksi
ammattihenkilöksi. Käytännön harjoitteluissa opiskelija laajentaa ja soveltaa
tieto-, taito- ja arvoperustaansa sekä opettelee työskentelemään hoitotyön
asiantuntija- ja kehittämistehtävissä. Käytännön harjoittelu toteutetaan erilai-
sissa sosiaali- ja terveydenhuollon eri toimintaympäristöissä. (Kymenlaakson
ammattikorkeakoulu.)

Koulutuksessa sovelletaan ongelmapohjaista oppimismenetelmää, joka koros-
taa opiskelijan itsenäistä kykyä hankkia tietoa ja tarkastella sitä kriittisesti.
Opintojen eteneminen tapahtuu perusteista eri-ikäisten sairaanhoitotyöhön eri
asiakasryhmissä monikulttuurisissa toimintaympäristöissä. Opintojen loppu-
vaiheeseen sijoittuvan syventävän harjoittelun opiskelija voi suorittaa halua-
mallaan hoitotyön osa-alueella. Koulutus tuotetaan yhdessä alan asiantuntijoi-
den sekä kansainvälisen ja alueellisen kumppaniverkoston kanssa, työelämän
muutokset ja kehittämisedellytykset huomioiden. (Kymenlaakson ammattikor-
keakoulu 2012.)

2.2 Lähihoitajan koulutus

Lähihoitajat työskentelevät sosiaali- ja terveysalan hoito-, kasvatus-, huolenpi-
to- ja kuntoutustehtävissä. Lähihoitajan tutkinto muodostuu ammatillisista tut-
kinnon osista, jotka jakautuvat pakollisiin ammatillisiin tutkinnon osiin sekä va-
linnaisiin ammatillisiin tutkinnon osiin. (Kouvolan seudun ammattiopisto.) Lähi-
hoitaja koulutuksessa ammatillinen perusosaaminen rakentuu kolmen koko-
naisuuden opinnoista, jotka ovat laajuudeltaan yhteensä 50 opintoviikkoa.
Opinnot aloitetaan kasvun tukeminen ja ohjaus- kokonaisuudella, seuraavaksi
tulee hoito ja huolenpito- kokonaisuus ja viimeisenä kuntoutuksen tukeminen-
opintokokonaisuus. (Ojala 2008, 97.) Pakollisten ammatillisten tutkinnon osien
lisäksi tutkintoon kuuluu yksi osaamisala pakollisena.

Ammatilliseen koulutukseen kuuluu yhtenä osana työssäoppiminen. Se on
koulutuksen järjestämismuoto, jossa osa tutkinnon tavoitteista opitaan tervey-
denhuollonyksiköissä työtä tehden. (Opetushallitus 2006, 263.) Työssäoppi-
misjaksoja on viisi koulutuksen aikana, näillä jaksoilla lähihoitajaopiskelijat

suorittavat ammattiosaamisen näytöt kaikista ammatillisista opintokokonaisuuksista, jokaisesta erikseen.. Ensisijainen tavoite tutkintoon johtavassa koulutuksessa on koko tutkinnon suorittaminen. (Kouvolan seudun ammattiopisto.)

2.2.1 Lähihoitajan ammattiosaamisen näyttö

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan lähihoitajakoulutukseen kuuluu näyttöihin perustuva ammattitaidon osoittaminen (Ojala 2008, 104). Kaikkiin ammatillisiin perustutkintoihin on laadittu voimassa olevan opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteiden pohjalta kansalliset ammattiosaamisen näyttöaineistot. Aineisto yhdenmukaistaa opiskelijoiden arviointia ja ohjaa ammattiosaamisen näyttöjen paikallista toteuttamista. Amatillisten perustutkintojen ammattitaitovaatimusten saavuttaminen arvioidaan ammattiosaamisen näytöllä. (Opetushallitus 2006, 6.) Ammattiosaamisen näytössä arvioidaan tutkinnon perusteissa määriteltyjen arviointikriteerien pohjalta, kuinka hyvin tutkinnon suorittaja on saavuttanut ne ammattitaitovaatimukset, jotka tutkinnon perusteissa on esitelty. Arvioinnin kohteena on tutkinnon suorittajan ammattitaito. (Rannikko & Kekäläinen 2007, 20.)

Ammattiosaamisen näytöt ovat työelämän ja koulutuksen järjestäjän yhdessä suunnittelemaa, toteuttamia ja arvioimia työtilanteita tai työprosesseja (Opetushallitus 2006, 6). Usein tämä näytön suorittaminen tapahtuu työssäoppimajakson loppupuolella, jolloin opiskelija osoittaa käytännön työtehtävissä hankkimansa osaamisen. Samalla arvioidaan myös sitä, kuinka hyvin opiskelija on onnistunut saavuttamaan sen ammattitaidon, jota työelämässä edellytetään. Lähihoitajan koulutuksessa osaamista arvioidaan useamman kerran koulutuksen aikana. Tutkinnon perusteissa määritellään näyttöjen tavoitteet sekä arviointiperusteet. (Opetushallitus 2010, 17.)

Ammattiosaamisen näytön suorittaja tarvitsee ohjausta ja tukea ennen kaikkea perusteiden ymmärtämisessä ja näytön suorittamisen suunnittelussa sekä siihen valmistumisessa. Ohjausta annetaan erityisesti ammattiosaamisen näytön suorittamista koskevan suunnitelman laatimisessa, täydentämisessä sekä päivittämisessä. Ohjaajan tulisi suunnitella, millaisilla ohjausmuodoilla- ja me-

netelmillä voi parhaiten auttaa näytön suorittajaa ymmärtämään tutkinnon perusteissa määritellyt ja kuvatut asiat. (Rannikko & Kekäläinen 2007, 23.)

Näytön vastaanottajan näkökulmasta ammattiosaamisen näytöt ohjaavat opetusta ja arviointia työelämän tarpeiden suuntaiseksi, tuovat työssäoppimiseen tavoitteellisuutta, pitävät ohjaajan ammattitaitoa yllä sekä antavat itsearviointiin välineitä ja tietoa koulutuksen kehittämiseksi. Harjoitteluyksikön näkökulmasta ammattiosaamisen näytöt antavat mahdollisuuden vaikuttaa alalle valmistuvien lähihoitajien osaamiseen, varmistavat alalle valmistuvien osaamisen ja koulutuksen työelämävastaavuuden sekä haastavat työyhteisön oppimaan. (Rannikko & Kekäläinen 2007, 21.)

Näytöistä opiskelija saa näyttötodistuksen, jossa on kuvaus näytöstä ja näyttöpaikasta sekä saatu arvosana. Lähihoitajat voivat näyttötodistuksilla osoittaa työnantajille osaamistaan. Näytöt jäntevöittävät työssäoppimisen ohjaamista ja näyttöjen myötä opiskelijat ovat motivoituneempia opiskelemaan. Niille opiskelijoille, jotka eivät välttämättä osaa osoittaa osaamistaan kirjallisesti, mutta ovat taitavia käytännön toiminnassa, ovat ammattiosaamisen näytöt eduksi. (Ojala 2008, 104.)

2.2.2 Ammattiosaamisen näytön arviointi

Käytännön harjoittelun ohjaaja suunnittelee yhdessä opiskelijan ja opettajan kanssa, millaisia työtehtäviä tekemällä opiskelija voi keskeisen osaamisensa näyttää. Ennen kuin ammattiosaamisen näyttö suoritetaan, täsmentävät arviointiin osallistuvat vielä yhdessä, mikä näytössä tehtävä työ on ja mitkä ovat arvioinnin kohteet ja arviointikriteerit. Tällöin jokainen arvioija tietää etukäteen mitä arvioidaan, ja hän voi kiinnittää arvioinnin kannalta oleellisiin asioihin huomiota seuratessaan opiskelijan työskentelyä. Opiskelija voi ammattiosaamisen näytön aikana kysyä neuvoa, jos hän sitä tarvitsee. Myös vastaavasti arvioija voi opastaa opiskelijaa. Opiskelijan tulee kuitenkin olla tietoinen ohjauksen vaikutuksesta näytön arviointiin. Näyttöä seuraavan opettajan tai harjoittelupaikan edustajan tehtävänä on keskeyttää näyttö, mikäli näytön aikana työ- tai asiakasturvallisuus vaarantuu tai näytöstä on aiheutumassa merkittävää taloudellista vahinkoa. (Hätönen 2010, 31.)

Kun arvioidaan ammattiosaamisen näyttöä, on mietittävä, kuinka tietopohjan olemassaolo voidaan näytön aikana todentaa. Tavoitteena on opiskelijan työn pohjalla olevan tiedon selvittäminen silloinkin, kun tietopohja ei ole pääteltävissä suoraan työn tekemisestä. Näytettävä osaaminen ei saa kaventua ainoastaan työtehtävien suorittamiseen. Työn päätyttyä arvioija voi haastatella opiskelijaa ja tehdä arviointia täydentäviä kysymyksiä. (Hätönen 2010, 31.)

2.3 Opiskelijan vastuu omasta oppimisestaan

Käytännön harjoittelun jakson alussa opiskelijan tulee tietää, mitkä ovat kyseisen jakson tavoitteet, ja millä keinoilla ne pyritään saavuttamaan. Opiskelijan tulee käytännön harjoittelun aikana suorittaa hänelle määrätyt ja annetut tehtävät tunnollisesti sekä työskennellä vastuullisesti hänelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Opiskelijaa koskevat samat velvoitteet (esimerkiksi vaitiolovelvollisuus), kuten harjoittelupaikan vakituista henkilökuntaakin. (SOOL 2011, 7 - 8.) Oppiminen tapahtuu osallistumalla yhteisön toimintaan ja se tähtää yhteisön oppimiseen yksilön oppimisen ohella. Kuuluminen ammatikorkeakouluyhteisöön tarkoittaa opiskelijalle oikeutta oppia, tehdä opiskeluun liittyviä valintoja, suunnitella opintojaan sekä osallistua yhteisön toimintaan. Samalla opiskelijalla on yhteisöön kuulumisen vuoksi velvollisuus opiskella aktiivisesti ja hänen tulee ottaa vastuuta omasta oppimisestaan ja opintojen etenemisestä. Asiallinen käyttäytyminen kaikkia yhteisössä toimivia kohtaan kuuluu opiskelijan vastuuseen. (Kymenlaakson ammattikorkeakoulu.)

2.4 Käytännön harjoittelu

Käytännön harjoittelu on osa ammatillista koulutusta. Tavoitteena käytännön harjoittelussa on perehdyttää opiskelija erityisesti ammattiopintojen kannalta keskeisiin tehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä (Sulo-saari 2008, 25). Käytännön harjoittelu on opiskelijalle osa koulutusta, jonka tavoitteena on ammatillinen osaaminen (Mykrä 2007,9). Ammattikorkeakoulujen sekä sosiaali- ja terveysalan ammatillisten oppilaitosten tehtävänä on varmistaa, että terveydenhuollon säänneltyihin ammatteihin valmistuvilla on potilas-turvallisuuden ja terveystalouden laadun edellyttämät valmiudet. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden tehtäviin kuuluu varmistaa, että käytännön harjoittelun ohjaus vastaa opiskelijan tarpeita ja jaksolle asetettuja ta-

voitteita ja että harjoittelujakso tarjoaa riittävästi ja tarkoituksenmukaisia oppimistilanteita. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004, 13.)

Harjoittelulla on opiskelijoiden ammatillisen kasvun ja kriittisen ajattelun kehitymisessä tärkeä merkitys. Käytännön harjoittelussa pyritään antamaan opiskelijalle kokonaiskäsitys hoitotyöstä. (Sulosaari 2008, 25.) Käytännön harjoittelussa opiskelijat oppivat tekemällä todellisia työtehtäviä. Opiskelijalle tulee antaa mahdollisuus sellaisiin työtehtäviin, joissa hän saa oppia tavoitteiden mukaisia asioita, vastuu tästä kuuluu harjoittelupaikalle. (Frisk 2010, 6.)

Käytännön harjoittelun laatuun yhteydessä olevia tekijöitä ovat ohjaajien ohjausvalmiudet, potilastyön aiheuttama kiire sekä ohjaajien sitoutuneisuus ohjaukseen. Potilastyö menee aina opiskelijaohjauksen edelle, eivätkä ohjaajat kiireessä voi panostaa ohjaukseen riittävästi, jotta se vastaisi oppimistarpeisiin monipuolisissa oppimistilanteissa. Ohjaajille aiheutuu usein riittämättömyyden tunnetta sekä stressiä, kun he yrittävät kiireisessä tilanteessa yhteen sovittaa potilastyötä sekä opiskelijanohjausta. Opiskelijoilla ei opintojensa alkuvaiheessa usein ole riittäviä tietoja sekä kokemuksia hoitotyöstä, mikä kuormittaa ohjaajia henkisesti, sillä riittämättömät tiedot voivat heikentää jopa potilashoidon turvallisuutta. (Luojus 2011, 29.)

Käytännön harjoittelussa hyvällä oppimisympäristöllä on yhteys harjoittelun onnistumiseen opiskelijan kannalta. Ohjaus sisältää monenlaista toimintaa, joka liittyy opiskelijoiden ohjaukseen käytännön hoitotyöhön sekä opiskelijoiden tukemiseen. Käytännön harjoittelussa saatu ohjaus sekä mahdollisuus erilaisiin oppimistilanteisiin ovat keskeisessä asemassa ammatillisessa kasvussa, sillä taidot opitaan pääasiassa käytännön toimintaympäristöissä. Harjoitteluyksikön henkilökunnalla on tärkeä merkitys siinä, kokeeko opiskelija onnistuneensa harjoittelun aikana vai ei. (Sulosaari 2008, 26.) Hyvässä harjoitteluyksikössä työyhteisön ilmapiiri on hyvä, ohjaukseen suhtautuminen myönteistä ja työyhteisössä on opiskelijan tavoitteista ja koulutuksen muutoksista riittävästi tietoa (Oinonen 2000, 72).

Olisi tärkeää, että käytännön harjoittelun ohjaaja on vapaaehtoisesti halunnut mukaan opiskelijan ohjaukseen, sillä se on merkityksellistä työn onnistumisen kannalta. Jos opiskelijaohjaajaksi määrätään, ei oppimisyhteistyö välttämättä

ole hedelmällistä. Suurin osa ohjaajista kokee, ettei heillä ole tarpeeksi aikaa opiskelijaohjaukseen ja että se on ylimääräistä, toissijaista työtä muuhun työhön nähden. (Jääskeläinen 2009, 9.) Käytännön harjoittelun ohjaajat kokevat usein, ettei heillä ole riittävästi tietoa ohjauksesta, eivätkä he tunne niitä menetelmiä, joilla ohjata opiskelijoita ja arvioida heidän ammatillista kasvuaan. Ohjaajat toivovat saavansa nykyistä enemmän tukea opiskelijan ohjaukseen ja arviointiin opettajalta, esimieheltään sekä kollegoiltaan. (Jokinen, Gröhn-Rissanen, Mikkonen & Lappalainen 2005, 18.)

2.5 Käytännön harjoittelun ohjaaja

Ohjaajat ovat keskeisessä asemassa käytännön harjoittelussa opiskelijan oppimisen ohjaajina. Ohjaajilla tulee olla riittävä tietoperusta ohjaamisensa pohjaksi sekä välineitä ohjaamisen toteutukseen. (Sulosaari 2008, 25.) Ohjaajan tulisi vahvan ammatillisen osaamisensa lisäksi olla myös kiinnostunut ohjattavansa ammatillisesta kasvusta, jota hänen tulisi jatkuvan palautteen ja arvioinnin avulla ohjata ja tukea (Mykrä 2007, 11). Käytännön harjoittelun ohjaajan ja opiskelijan suhde on erityisen tärkeä oppimiseen liittyvä tekijä harjoittelun onnistumiselle. Onnistuessaan ohjaussuhde edistää opiskelijan sitoutumista tulevaan ammattiin. Hyvä ohjaussuhde tukee ja vahvistaa opiskelijan oppimista käytännön harjoittelussa, mutta myös lievittää opiskelijan mahdollisesti kokemia pelkoja. (Sulosaari 2008, 27.)

2.5.1 Ohjaajan rooli ja tehtävät

Käytännön harjoittelun ohjaajalla tarkoitetaan usein työyhteisön nimeämää ohjauksesta vastuussa olevaa hoitajaa, jonka tehtäviin kuuluu huolehtia ohjauksen järjestelyistä osastolla sekä siitä, että opiskelijalla on nimetty, henkilökohtainen ohjaaja. Ohjaajan tehtäviin kuuluvat toteutuksen suunnittelu, tavoitteiden asettaminen sekä tarkistaminen yhdessä opiskelijan kanssa, konkreettinen ohjaus tavoitteisiin pääsemiseksi, hänen tulisi myös arvioida opiskelijan toimintaa jatkuvasti. (Sulosaari 2008, 25.) Tämän lisäksi ohjaajan olisi tärkeää tukea ja edistää opiskelijan henkilökohtaista kasvua ja vahvistaa hänen tervettä itsetuntoa (Mykrä 2007,11).

Ohjaajan tulisi tuntea opiskelijan oppimistaso sekä oppimistavoitteet, mutta myös opiskelijan oppimisen tarpeet ja asettaa omalle ohjaukselleen tavoitteita. (Sulosaari 2008, 28.) Ohjaajan tulisi tietää, missä vaiheessa opiskelija opiskelut ovat menossa. Onko hän vasta aloittanut, puolessa välissä vai jo loppuvaiheessa. Turvallisuuden tunteen antaminen opiskelijalle on erityisen tärkeää opintojen alkuvaiheessa, keskivaiheessa tilan antaminen oppimiseen tulisi huomioida ja loppuvaiheessa ohjaaja voi yhdessä opiskelijan kanssa pohtia ammattialan olemuksen ymmärtämistä. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004, 31.)

Käytännön harjoittelun ohjaajilta vaaditaan monipuolisia taitoja ja osaamista, näitä ovat muun muassa opettamiseen liittyvät tiedot ja taidot, vuorovaikutustaidot, ammatinhallintaan liittyvät taidot, itsensä kehittämiseen liittyvät taidot sekä persoonallisuuden piirteisiin liittyvät ominaisuudet. Taitava työntekijä ei aina ole ilman koulutusta taitava ohjaaja. Yleisesti puutteita on ohjaajien koulutuksessa ja ohjausvalmiuksissa. Opetusmenetelmiin, oppimiskäsityksiin ja -teorioihin, opetussuunnitelmaan, ohjaajana toimimiseen ja arviointiin olisi suuri lisäkoulutuksen tarve. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004, 35.) Ohjaajan tärkeitä ominaisuuksia ovat kärsivällisyys, motivaatio, ohjaajaroolin tunnistaminen, taito kuunnella ja omaan toimintaan kohdistuvan kritiikin sietokyky (Luojus, 2011, 29).

Opiskelijan hoitamaan oppimisen motivaatiota lisäävänä tai vähentävänä tekijänä käytännön harjoittelun ohjaajalla on merkitystä. Omaa työtään arvostava, ammattitaitoinen ja kannustava ohjaaja lisää opiskelijoiden motivaatiota oppimiseen. Toisaalta ohjaaja voi myös nujertaa opiskelijan motivaatiota epäoikeudenmukaisella, negatiivisella ja ammattitaidottomalla käyttäytymisellä. (Sulosaari 2008, 28.) Kun ohjaajan asenne opiskelijaa kohtaan on positiivinen ja opiskelijaa tukeva, luo se opiskelijalle rohkaisevan oppimisympäristön. Jos taas opiskelija tuntee ohjaajansa laiminlyövän häntä tai on koppava häntä kohtaan, kokee opiskelija turhautumista ja kokee negatiivisen asenteen estävän hänen oppimistaan. (Mikkola 2007, 149.)

2.5.2 Ohjauksen suunnittelu, arviointi ja palautteen antaminen

Jotta käytännön harjoittelun ohjaus olisi laadukasta, edellyttää se hyvää suunnittelua, ohjaajien valmennusta sekä ohjausresursseja. Harjoittelujakson alussa tulee opiskelijan, ohjaajan sekä opettajan käydä yhdessä läpi harjoittelun yleiset sekä opiskelijan omat tavoitteet. Sekä opiskelija että ohjaaja ovat vastuussa siitä, että opiskelijan oppiminen on näiden tavoitteiden mukaista ja että oppimistilanteita kertyy riittävästi. Ohjaus tulisi suunnitella yksilöllisesti opiskelijan tavoitteiden ja tarpeiden mukaisesti, ja ohjaajan tulisi keskustella opiskelijan kanssa tämän tavoitteista ja tarvittaessa auttaa niiden laatisemassa. (Jääskeläinen 2009, 10.) Tehtävien ajoitusta olisi myös olennaista suunnitella: mitä asioita opitaan ja tehdään milläkin viikolla (Mykrä 2007, 14).

Käytännön harjoittelun alussa opiskelijan ohjauksen tulisi olla intensiivisempää, ja mikäli oppiminen etenee tavoitteiden suuntaisesti, vähenee oppimisen edistyessä ohjauksen tarve. Ohjaajan tehtävänä on varmistaa koko harjoittelujakson ajan, ettei opiskelija jää yksin osaamattomuutensa kanssa. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004, 37.)

Käytännön harjoittelun arvioinnilla tarkoitan työssäni käytännön harjoittelun puolella välissä sekä harjoittelun lopussa käytävää arviointikeskustelua. Käytännön harjoittelun arviointiin osallistuvat opiskelija, harjoittelun ohjaaja sekä opettaja. Arvioinnin pääasiallinen tehtävä on tukea ja kannustaa opiskelijaa hänen oppimisessaan sekä sitä kautta auttaa myönteisen minäkuvan kehittämisessä. Arvioinnin tulee tuottaa tietoa opettajalle sekä opiskelijalle itselleen opiskelijan osaamisesta. (Hätönen 2010, 9.) Käytännön harjoittelun ohjaajan tulisi arvioinnissa miettiä opiskelijan alkutilannetta; missä vaiheessa opinnot ovat? Alkuvaiheessa olevan opiskelijan ammatillista osaamista ei voida todennäköisesti verrata valmiin ammattilaisen osaamiseen, kun taas jo valmistumassa olevan opiskelijan ammatillisen osaamisen tulee jo olla kehittyneempää. Ohjaajan apuna arvioinnissa ovat myös opiskelijan ja oppilaitoksen oppimiselle asetetut tavoitteet ja niille määritellyt arvioinnin tasot. (Mykrä 2007, 9, 13.)

Arviointi kohdistetaan yhä useammin käytännön harjoittelussa siihen, että ohjaaja tekee havaintoja opiskelijan toiminnasta ja arvioi opiskelijan ammattitai-

toa. Arviointi ei ole vain objektiivista, vaan myös subjektiivista ja siihen liittyy ohjaajan lisäksi muitakin hoitajia käytännön harjoittelussa. (Leppäharju 2010, 14.) Toimiva perusta arviointikeskustelussa on molempien osapuolten tasa-vertaisessa valmistautumisessa. Opiskelijalla ja ohjaajalla tulee myös keskustelutilanteessa olla tasapuolinen mahdollisuus omien näkemystensä esittämiseen ja kuulluksi ja ymmärretyksi tulemiseen. Arviointikeskusteluja tulisi olla vähintään työssäoppimisjakson alussa, puolivälissä sekä lopussa. Keskeiset havainnot ja sopimukset tulisi arviointikeskusteluissa kirjata. (Hätönen 2010, 29.) Loppuarviointikeskustelussa pohditaan opiskelijan oman panoksen, ohjaajien antaman ohjauksen ja palautteen laadun, työpaikan mahdollistaman oppimisen sekä opettajan tarjoamaa tuen arviointia. Lopulta arviointi kiteytetään ja siitä tehdään opiskelun jatkoa suunnitellen johtopäätökset. (Leppäharju 2010, 16.)

Harjoittelun ohjaajan yksi keskeisimmistä tehtävistä on palautteen antaminen opiskelijalle hänen toiminnastaan. Tässä tutkimuksessa palautteen antamisella tarkoitetaan käytännön harjoittelun aikana ohjaajan antamaa palautetta opiskelijan toiminnasta. Sekä palautteen antamisessa että sen vastaanottamisessa keskeistä on vuorovaikutus. (Mykrä 2007, 15.) On tärkeää, että opiskelija saa palautetta koko harjoittelujakson ajan (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004, 37). Erityisesti silloin, kun opiskelija tuntee mahdollisia epäonnistumisia tai syntyy pettymyksiä, tarvitsee hän palautetta. Uskon vahvistaminen ja kannustus auttavat opiskelijaa toimimaan parhaalla mahdollisella tavalla ja pyrkiään eteenpäin. (Hätönen 2010, 9.) Ohjaajan palautteen antaminen on opiskelijalle hyvin tärkeää, sillä se helpottaa oppimista, auttaa toimimaan tavoitteen suunnassa, lisää motivaatiota, asettaa entistä korkeampia tavoitteita ja taa tunnistamaan virheitä. (Leppäharju 2010, 17.)

2.6 Oppilaitoksen ja harjoitteluyksikön välinen yhteistyö

Harjoitteluyksikön ja oppilaitoksen välinen tiedonkulku on erityisen tärkeää. Ohjaavan opettajan tehtävänä on ohjata opiskelijan työtehtävien tarkoituksenmukaisuutta oppimisen näkökulmasta. Viime aikoina etenkin opettajan vastuu ja velvollisuudet ovat nousseet keskeiseksi asiaksi koulutus- ja toimintayksiköiden välisessä yhteistyössä opiskelijan harjoitusjaksolla. (Sosiaali- ja

terveysministeriö 2004, 20). Usein harjoitteluyksiköiden ja oppilaitosten yhteistyö käynnistyy niin, että oppilaitoksesta otetaan yhteyttä harjoitteluyksikköön. Suuremmissa organisaatioissa yhteydenotot on kuitenkin keskitetty, jolloin oppilaitoksen ja harjoitteluyksikön kesken tehdään pidempikestoisia sopimuksia. Tällöin yhteydenottoa ei tarvitse jokaisen opiskelijan yhteydessä erikseen ottaa. (Mykrä 2007, 6.)

Harjoitteluyksikössä tulisi miettiä, onko siellä resursseja, mahdollisuuksia ja halua ohjata opiskelijoita. Kun harjoitteluyksikön kanssa sovitaan opiskelijan tulosta, oppilaitoksen kanssa tulisi samalla käydä keskustelua siitä, millaisia asioita opiskelija voi oppia kyseisellä harjoitusjaksolla. Ohjatussa harjoittelussa tapahtuvan oppimisen tulisi olla kaikki osapuolia hyödyttävää ja yhteistyössä suunniteltua, toteutettua ja arvioitua. Yhteistyö opiskelijan, ohjaajan sekä opettajan välillä on tärkeää. (Mykrä 2007, 8.) Sosiaali- ja terveydenhuollon suosituksessa toimintayksiköille sanotaan, että opettajien ja ohjaajien työnjako, vastuu ja velvollisuudet määritellään ennen harjoittelujakson alkua yksityiskohtaisesti. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004.)

Keskeistä käytännön harjoittelun toteutuksessa on informaation vaihto ja tiedonkulku harjoitteluyksiköiden sekä oppilaitoksen välillä, työnjaosta sopiminen sekä opettajien osallistuminen harjoitteluun (Jääskeläinen 2009, 14,16). Ohjaavan opettajan tehtäviin kuuluu aktiivinen osallistuminen harjoittelujakson suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Opettajan tehtävänä on myös selvittää ja ohjata oppimisen näkökulmasta opiskelijan työtehtävien tarkoituksenmukaisuutta. Terveystenhuollon opetushenkilöstön osallistumismahdollisuudet terveydenhuollon toimintayksiköiden työhön opiskelijoiden harjoittelujaksoilla ovat jatkuvasti vähentyneet. Syynä tähän ovat koulutusmäärärahojen resursoinnissa ja yksikköhinnoissa tapahtuneet muutokset. Nämä muutokset ovat osaltaan kaventaneet opettajien osallistumista opiskelijaohjaukseen harjoitteluyksiköissä. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004, 20.)

Yhteistyön lisääminen harjoitteluyksikön ja oppilaitoksen välillä on edellytys sille, että ohjaajat saavat riittävästi tukea opiskelijoiden ohjaamiseen. Usein harjoitteluyksikön tuntemus oppilaitoksista, opetussuunnitelmasta ja opetuk-

sesta on puutteellista, jolloin ristiriitoja harjoitteluyksikön ja oppilaitoksen välillä syntyy. (Jääskeläinen 2009, 14,16.)

2.7 Pohjois-Kymen sairaala

Kouvolan terveystalot ovat uudistuneet vuoden 2011 alussa. Pohjois-Kymen sairaalan toiminta siirtyi tällöin Carealta Kouvolan kaupungille. Uuden toimintamallin käynnistyminen ja hallinnollinen muutos ovat ensimmäinen askel kohti uudella ajattelulla kehittyvää terveystaltoa, joka palvelee nimellä Ratamo. Perusterveydenhuolto sekä erikoissairaanhoidon toimivat samassa organisaatiossa, tavoitteena on uusi ja moderni sairaalakeskus. Pohjois-Kymen sairaala kuuluu Kymenlaakson sairaanhoitopiiriin. Sairaalan tavoitteena on tuottaa erikoissairaanhoidon palveluja pohjoiskymenlaaksolaisille. Pohjois-Kymen sairaala on perustettu vuonna 1947. Henkilöstöä sairaalassa on n. 350 ja potilaspaikkoja 122. (Lähtenmäki.)

Pohjois-Kymen sairaalassa toimivat ajanvarauspoliklinikat, joihin hakeudutaan lääkärin läheteellä. Sairaalassa toimivat myös sisätautien ja kirurgian osastot, päiväkirurginen osasto, LEIKO-yksikkö, leikkausosasto ja tehostetun valvonnan osasto. Pohjois-Kymen sairaalassa on keskittynyt ympärivuorokautinen päivystys välitöntä ja kiireellistä hoitoa tarvitseville. Sairaalan tiloissa on myös röntgen- sekä laboratorio palveluita. (Pohjois-Kymen sairaala.)

2.7.1 Käytännön harjoittelu Pohjois-Kymen sairaalassa

Pohjois-Kymen sairaalassa tehtiin vuonna 2012 yhteensä 161 harjoittelujaksoa. Pohjois-Kymen sairaala tarjoaa monipuolisia ja haasteellisia oppimisympäristöjä sekä -mahdollisuuksia terveystaltoa opiskelijoille, kuten sairaanhoitaja-, terveydenhoitaja-, ensihoitaja-, lähihoitaja- ja kättilöopiskelijoille. Kirurgisen osastohoitotyön harjoittelupaikaksi soveltuvia yksiköitä ovat osasto 3, osasto 4 ja osasto 6. Sisätautien osastohoitotyön harjoittelua voi tehdä osastoilla 2 ja 5. Leikkaus- ja perioperatiivisen harjoittelun harjoittelukenttänä toimii leikkausosasto. Lasten ja nuorten hoitotyön harjoittelua voi tehdä lastentautien poliklinikalla. Kättilötyön harjoitteluyksiköksi soveltuu osasto 6, jossa hoidetaan naisten tautien erikoisalain potilaita. Akuuttihoitotyön harjoittelua voi suorittaa en-

siapupoliklinikalla ja tehostetun valvonnan yksikössä. Polikliinista hoitotyötä voi harjoitella ajanvarauspoliklinikoilla. (Lähteenmäki.)

2.7.2 Käytännön harjoittelu osasto 5:llä

Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:n tehtävänä on tarjota alueen väestölle sisätautien erikoisalain vuodeosastohoitoa. Yleisimpiä osastolla hoidettavia sairauksia ovat sydän- ja verisuoniperäiset sairaudet, infektiot, gastroenterologiset sairaudet, aineenvaihduntaperäiset sairaudet sekä keuhkosairaudet. Osastolla on 25 potilaspaikkaa. Opiskelija voi käytännön harjoittelussa osastolla oppia hahmottamaan sisätautipotilaan kokonaishoitoa, toteuttamaan sisätautipotilaiden lääkehoitoa, työskentelemään moniammatillisen työryhmän jäsenenä, toimimaan aseptisesti oikein sekä käyttämään sähköisiä potilasjärjestelmiä. Käytännön harjoittelun aikana on myös mahdollista tutustua diabeteshoitajan ja sydänhoitajan työhön. (Osasto 5.)

Osasto 5:llä toimii kaksi opiskelijavastaavaa, joista toinen on sairaanhoitaja ja toinen lähihoitaja. Opiskelijavastaavat vastaavat opiskelijoiden ohjaajien nimeämisistä enne harjoittelujakson alkua. He myös käyvät opiskelijaohjaajille tarkoitetuissa koulutuksissa. Käytännön harjoittelun aikana osasto 5:llä, opiskelijalla on kaksi nimettyä ohjaajaa. Toinen ohjaaja on niin kutsuttu ”oma ohjaaja” ja toinen ohjaaja on ”korvaava ohjaaja”. Korvaavan ohjaajan kanssa suoritetaan harjoittelua silloin, kun oma ohjaaja ei ole työvuorossa. Harjoittelujakson alussa opiskelija laatii omat tavoitteensa harjoittelujaksolle. Kun tavoitteet on laadittu, katsotaan ne läpi yhdessä oman ohjaajan kanssa, ja tarvittaessa lisätään, jos jotakin oleellista puuttuu tai vaihtoehtoisesti otetaan joitain tavoitteita pois, jos niiden ei katsota olevan juuri sisätautien harjoittelun kannalta oleellisia.

Käytännön harjoittelun aikana opiskelija pääsee perehtymään syvemmin erityisesti erilaisiin sydänsairauksiin, diabetekseen sekä keuhkosairauksiin. Opiskelijat pääsevät myös mukaan erilaisiin tutkimuksiin, joita osaston potilaille tehdään. Näitä ovat esimerkiksi erilaiset ultraäänitutkimukset, tähystykset sekä röntgenkuvaukset. Käytännön harjoittelun aikana osasto 5:llä voi oppia ja saada tietoa todella paljon erilaisista sisätautisista sairauksista, niiden hoitomenetelmistä sekä niihin käytettävistä lääkkeistä.

3 TUTKIMUSONGELMAT

Tutkimusongelmia, joihin tällä tutkimuksella haetaan vastausta, on neljä, ja ne ovat kehittyneet aiheesta löydetyn aikaisemman tiedon pohjalta.

1. Kuinka hoitajat kokevat opiskelijaohjauksen osana työtään?
2. Kuinka hoitajat kokevat harjoittelun suunnittelun, toteutuksen, arvioinnin ja palautteen antamisen?
3. Millaista tukea hoitajat saavat työyhteisöltä opiskelijaohjaukseen, ja millaista tukea he toivoisivat saavansa?
4. Millaisena hoitajat kokevat yhteistyön ohjaavan opettajan kanssa harjoittelujakson aikana?

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Tutkimuksen lähestymistapa

Koska tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää sairaanhoitajien sekä lähihoitajien kokemuksia opiskelijoiden ohjauksesta on tutkimuksen lähestymistapa laadullinen eli kvalitatiivinen. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 161.) Erityispiirteenä laadullisessa tutkimuksessa voidaan todeta, ettei tällä tutkimusmenetelmällä tehdyn tutkimuksen tavoitteena ole totuuden löytäminen tutkittavasta asiasta (Vilka 2005, 98). Keskeistä kvalitatiivisessa tutkimuksessa on tavoittaa tutkittavina olevien henkilöiden näkökulma sekä näkemykset tutkittavaan aiheeseen (Aaltola & Valli 2001,68).

Kvalitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä, että tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa ja aineiston keruu tapahtuu luonnollisissa, todellisissa tilanteissa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ihmisten kokemusten, tulkintojen, motivaatioiden tai käsitysten tutkiminen sekä näkemysten kuvaus korostuvat. Tutkimustavassa suositaan ihmistä tiedon antajana. Tutkija luottaa omiin havaintoihinsa ja keskusteluihin tutkittavien kanssa. Pyrkimyksenä on

paljastaa odottamattomia seikkoja ja sen vuoksi lähtökohtana ei ole teorian testaaminen vaan aineiston yksityiskohtainen ja monitahoinen tarkastelu. Laadullisessa tutkimuksessa suositaan tapoja, joissa tutkittavien näkökulmat pääsevät esille. Näitä ovat muun muassa teemahaastattelu, ryhmähaastattelut, osallistuva havainnointi sekä erilaisten dokumenttien ja tekstien diskursiiviset analyysit. Kohdejoukko valitaan tarkoituksenmukaisesti, eikä käytetä satunnaismenetelmää. Kaikki tapaukset käsitellään ainutlaatuisina ja aineistoa tulkitaan sen mukaisesti. Tutkimuksen edetessä alkaa muodostua tutkimussuunnitelma. (Hirsjärvi ym. 2010, 164.)

4.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimus toteutetaan teemahaastattelulla, sillä tutkimuksessa tutkitaan ihmisten mielipiteitä sekä kokemuksia. Teemahaastattelulla saadaan eniten tietoa irti haastateltavista ja vastaukset juuri niihin kysymyksiin, joita esitetään. Teemahaastattelussa kysymykset kysytään suoraan kohdehenkilöltä ja niihin saadaan myös suora vastaus, jolloin vastauksen saaminen kysymykseen on yksinkertaista. Samalla voidaan pyytää perusteluja vastauksille tai esittää lisäkysymyksiä. Teemahaastattelua pidetään selkeänä ja tietyllä tapaa helppona tutkimusmenetelmänä. (Viinamäki & Saari 2007, 34 - 35.)

Teemahaastattelun runkoon ei laadita yksittäisiä kysymyksiä, vaan runkoon valitaan teema-alueita. Teema-alueet käsittävät pää- ja alakäsitteitä. Teema-alueita ei voi ”temmata tuulesta”, koska analyysivaiheessa on vaikea hahmottaa, mitä teemalla on haettu ja kuinka tähän teemaan annetut vastaukset voidaan liittää teoriaan. Haastatteluteemat etsitään teoriasta, tutkimusongelmista ja ideoinnista. Tutkijan tulee miettiä, millaisia vastauksia tarvitaan, jotta ne vastaavat tutkimusongelmia ja miten teoreettinen käsite voi ilmetä vastaajan puheesta. (Viinamäki & Saari 2007, 38 - 39.)

Teemahaastattelu on joustava menetelmä ja se sopii moniin erilaisiin tutkimuksiin. Haastattelutilanne antaa mahdollisuuden syventää vastauksia sekä saatavaa tietoa. Haastattelussa voidaan pyytää haastateltavalta perusteluita mielipiteilleen ja kokemuksilleen. Teemahaastattelun ei tarvitse edetä tietyssä järjestyksessä, vaan teemojen järjestystä voidaan muokata keskustelun lomassa, jos se on tarpeellista. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 34 - 35.)

Teemahaastattelun tarkoituksena on luoda keskustelu, eikä kysymys- vastaus vuorottelua. Teemahaastattelussa haastateltava on teemoja ja näihin liittyen pohtinut liudan kysymyksiä, joilla keskustelua saataisiin aikaan. Haastattelussa on kysymys eri osapuolten vuorovaikutuksesta, jolle ominaista on omien ajatusten julkistaminen. Haastattelutilanteessa tulee osata tulkita toista, sillä jokaista sanaa ei voida ymmärtää juuri sellaisena kuin se esitetään. (Viinamäki & Saarni 2007, 38 – 39.)

Teemahaastattelusta käytetään myös nimitystä puolistrukturoitu haastattelu. Haastattelussa käytettävät teemat tulee valita sen mukaan, mitä tutkittavasta asiasta ennalta tiedetään. Haastattelun avulla tavoitteena on saada vastauksia tutkimustehtävän mukaisiin kysymyksiin. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 75.) Tutkimuksessani teemahaastattelurunko (liite 1) on muodostunut aiheesta löytyneen teorian pohjalta.

Tässä tutkimuksessa teemahaastattelu toteutetaan ryhmähaastatteluna. Se on tehokas tiedonkeruun keino, koska samalla saadaan tietoja usealta henkilöltä yhtä aikaa. Ryhmähaastattelu on erityisen käyttökelpoinen silloin, kun haastateltavien voidaan ennakoita arasteltavan haastattelutilannetta. (Hirsjärvi ym. 2010, 210.) Ryhmähaastattelussa haastattelijan täytyy saada aikaan keskustelua ryhmän jäsenten välillä. Haastattelijan tulee myös huolehtia siitä, että kaikilla ryhmän jäsenillä on mahdollisuus tuoda oma näkemyksensä tai mielipiteensä julki. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 61.)

4.3 Aineiston hankinta ja haastateltavien valinta

Aineiston suuruuden päättäminen voi olla ongelmallista kvalitatiivisessa tutkimuksessa. Aineistona voidaan käyttää vain yhtä tapausta tai yhden henkilön haastatteluja, toisaalta aineistona voi olla suuri joukko yksilöhaastatteluja. Kvalitatiivisen aineiston keruussa käytetään saturaation käsitettä, joka viittaa aineiston riittävyyteen ja kylläisyyteen. Tämä tarkoittaa sitä, että tutkija alkaa kerätä aineistoa etukäteen päättämättä, kuinka monta tapausta hän tutkii. Haastattelut voidaan aloittaa, ja niitä voidaan jatkaa niin kauan, kunnes haastattelut tuovat uutta tietoa tutkimusongelman kannalta. Kun samat asiat alkavat kertautua haastatteluissa, on aineisto riittävä. Saturatio on tällöin tapahtunut. (Hirsjärvi ym. 2010, 182.)

Haastattelussa on tärkeää, että haastateltavat tietävät tutkittavasta asiasta mahdollisimman paljon, ja että heillä olisi siitä omakohtaista kokemusta. Täten haastateltavat valitaan harkinnanvaraisesti. Tutkimukseen valitaan vain ne henkilöt, joilta oletettavasti saadaan parhaiten tietoa asiasta, jotta vältetään turhilta haastatteluilta. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 87 - 88.) Haastateltavien valintaa sekä haastattelujen toteuttamista varten olin yhteydessä osasto 5:n osastonhoitajaan. Osastonhoitaja valitsi haastateltavat tutkimukseen sen vuoksi, että hän tuntee parhaiten osaston työntekijöiden työkokemuksen sekä opiskelijaohjaustaustan. Vaikka aineisto ei olisi tilastollisesti merkittävä, voidaan pienestäkin määrästä haastateltavia tehdä mielenkiintoisia johtopäätöksiä. Kokeneen ohjaajan neuvo on 6 - 8 haastattelua opinnäytetyöhön, tällöin työ määrä säilyy vielä kohtuullisena. (Viinamäki & Saari 2007, 41 - 42.)

Tähän tutkimukseen haastateltavia valittiin kuusi, jotta aineistoa kertyy riittävästi, mutta kaikki haastateltavat saivat kuitenkin tuoda julki oman näkemyksensä tai mielipiteensä. Haastatteluun valittiin neljä sairaanhoitajaa ja kaksi lähihoitajaa. Koska osastolla sairaanhoitajaopiskelijoita on enemmän kuin lähihoitajaopiskelijoita, valitaan haastatteluun myös enemmän sairaanhoitajia lähihoitajiin nähden. Osastonhoitaja valitsi haastateltavat antamieni kriteerien pohjalta. Kriteerit, joiden perusteella haastateltavat valittiin, olivat yli viiden vuoden työkokemus hoitoalalta sekä opiskelijaohjausta usein antanut hoitaja.

Ryhmähaastatteluissa on välttämätöntä käyttää tiedonkeruun apuvälineen esimerkiksi nauhuria tai tilanteen videointia. Haastattelun nauhoittaminen edellyttää luonnollisesti, että jokaiselta haastatteluun osallistuvalla saadaan tähän lupa. (Vilkkä 2005, 103.) Haastattelujen nauhoittamisella mahdollistetaan luonteva keskustelutilanne, ja haastattelut voidaan viedä läpi nopeasti ja ilman taukoja. Tutkimuksessani haastattelut nauhoitettiin koululta lainaan saamallani sanelukoneella.

Teemahaastatteluun valmistauduttaessa on hyvä tehdä esihaastattelu, jolla voidaan varmistaa haastattelurungon toimivuus sekä haastatteluun mahdollisesti kuluva aika. Samalla voidaan myös varmistaa kysymysten yksiselitteisyyttä sekä ymmärrettävyyttä kohderyhmässä. (Vilkkä 2005, 108.) Tutkimuksessani haastattelurunko esitettiin hoitoalalla työskentelevällä henkilöllä,

jolla on kokemusta opiskelijaohjauksesta. Esihaastattelussa haastattelurunko todettiin toimivaksi, eikä siinä ollut ylimääräisiä kysymyksiä eikä haastateltavalle tullut mieleen muita kysymyksiä, joita olisi voinut kysyä. Esihaastattelussa saatiin testattua myös sanelukoneen toimivuus. Teemahaastattelurunko on muodostunut aiheesta löytyneen teorian tiedon pohjalta ja lisäkysymykset on mietitty siten, että ne antaisivat mahdollisimman paljon tietoa teemasta.

Haastateltaville annettiin ennen haastattelua saatekirje luettavaksi, jossa kerrottiin tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet. Saatekirjeessä kerrottiin myös haastattelun nauhoittamisesta sekä siitä, etteivät haastateltavien henkilöllisyys tai heidän haastattelun aikana kertomansa asiat tule ilmi muuta kuin tutkijalle tutkimuksen missään vaiheessa. Lisäksi haastateltaville kerrottiin haastattelun olevan vapaaehtoinen ja heitä kehoitettiin ottamaan yhteyttä tutkijaan, mikäli jotakin lisäkysymyksiä tutkimukseen liittyen tulisi mieleen.

Haastattelut toteutettiin Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:n päiväsalissa. Resurssien vuoksi hoitajat eivät voineet lähteä osastolta pois, vaan heidän täytyi olla käytettävissä, jos jokin hätätilanne tulisi. Päiväsaliin ja osaston muiden tilojen väliin sai kuitenkin vedettyä paksun välisermin, joka rauhoitti tilannetta, eikä taustamelua sen vuoksi kovinkaan paljon kuulunut. Sairaanhoidajat sekä lähihoitajat haastateltiin erikseen. Haastatteluihin kului aikaa 45 minuuttia ja 30 minuuttia. Jokainen haastateltavista sairaanhoitajista oli ollut aamuvuorossa ennen haastattelun toteuttamista, ja heillä oli myös kiire saattaa työnsä loppuun haastattelun jälkeen. Haastateltavien kiireisyys saattoi vaikuttaa siihen, ettei kaikkia kysymyksiä ehditty välttämättä miettimään kovin tarkasti, ja niihin olisi voinut saada vielä enemmän mielipiteitä ja kokemuksia, jos kiirettä ei olisi ollut.

4.4 Aineiston analyysi

Sisällönanalyysi on menetelmä, jolla voidaan analysoida dokumentteja systemaattisesti ja objektiivisesti. Sisällönanalyysia voidaan käyttää päiväkirjojen, kirjojen, haastatteluiden, raporttien ja muun kirjallisen aineiston analysointiin. Olennaista sisällönanalyysissa on, että tutkimusaineistosta erotetaan samankaltaisuudet ja erilaisuudet. Sisällön analyysin avulla tutkittavaa ilmiötä pyritään kuvaamaan tiivistetysti ja yleisessä muodossa. Sisällönanalyysi voidaan to-

teuttaa joko induktiivisesti eli aineistolähtöisesti tai deduktiivisesti eli teoriasidonnaisesti. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 4.)

Deduktiivisessa sisällönanalyysissä analyysiä ohjaa jokin teema tai käsitkartta. Tässä analysointitavassa voidaan käyttää valmista viitekehystä tai runkoa. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 4.) Ensimmäinen vaihe on muodostaa aikaisemman tiedon pohjalta analyysirunko, johon sisällöllisesti sopivia asioita aineistosta etsitään. Tämän jälkeen analysointi jatkuu vaiheittain, ensin aineisto litteroidaan eli puretaan tekstiksi, tämän jälkeen aineisto luokitellaan ja tekstistä etsitään yhteyksiä. Lopuksi yhteneväisyydet tulkitaan ja tulokset raportoidaan. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 143.)

Tämä tutkimus on analysoitu deduktiivista sisällönanalyysia käyttäen. Tutkimuksessa käytettiin analyysirunkona teemahaastattelurunkoa. Teemat analyysirungossa ovat samoja, kuin tutkimusongelmat. Pelkistämällä teemahaastattelurungon kysymyksiä muodostettiin alateemat. (ks. liite 3.) Seuraavaksi aineisto litteroitiin, eli kirjoitettiin aineisto auki tekstiksi, sanatarkasti. Litteroitua tekstiä syntyi 19 sivua. Litteroinnin jälkeen aineisto luettiin läpi useita kertoja, ja sille esitettiin teemojen sekä alateemojen mukaisia kysymyksiä. Eriväristen kynien avulla aineistosta poimittiin vastauksia, jotka sopivat eri teemoihin. Tämän jälkeen samaa tarkoittavat ilmaukset yhdistettiin ja niille muodostettiin niiden sisältöä kuvaava nimi. (ks. liite 4).

Tutkimuksen tulokset kerrotaan haastatteluissa käytettyjen teemojen avulla. Tällöin saadaan vastaukset tutkimusongelmiin. Tutkimuksen tulosten havainnollistamiseen käytettiin haastateltujen hoitajien sanomia alkuperäisilmauksia. Tuloksien kerronnassa sekä sairaan- että lähihoitajien ohjaajista käytetään yhteisnimitystä hoitajat. Jos sairaanhoitajien ja lähihoitajien vastauksissa on eroavaisuuksia, on nämä mainittu erikseen.

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Opiskelijaohjaus osana työn tekoa

Ensimmäisessä pääteemassa käsitellään sitä, ovatko hoitajat saaneet jotakin koulutusta opiskelijaohjaukseen ja mistä heidän ohjaustaitonsa ovat kehitty-

neet. Tutkimuksessa myös selvitettiin hoitajien toiveita ohjauskoulutuksen suhteen. Teemassa käsitellään myös sitä, kuinka hoitajat kokevat yhteistyön opiskelijan kanssa ja kuinka opiskelijan ohjauksen koetaan sujuvan työnteon ohella.

5.1.1 Hoitajien koulutus ja ohjaustaidot

Jokainen vastaajista koki, ettei ole saanut opiskelijan ohjaukseen minkäänlaista koulutusta. Hoitajat kokivat, että ohjaustaidot ovat kehittyneet työn ja iän myötä. Opiskelijoille näytetään usein, kuinka itse asiat tekee, mutta tehdään myös selväksi, että asia voidaan opettaa monella eri tavalla. Lähihoitajat kertoivat saaneensa ohjausta ammattiosaamisen näytön vastaanottamiseen ker-
ran, vuosia sitten ja koulutus koettiin erikoiseksi.

”kyllä ne on ihan työn myötä kehittynyt, et ei meillä oo ollu mitää varmaa semmosta ohjauksen opetusta”

Hoitajat toivoisivat saavansa opiskelijaohjaukseen jonkinlaista koulutusta, mutta eivät osanneet tarkemmin kuvailla, mitä koulutuksessa voitaisiin käydä läpi. Heidän mielestään koulutus olisi hyvä opiskelijoidenkin kannalta, sillä opiskelijaohjaajilta vaaditaan melko paljon ohjaustaitoja, ja olisi hyvä tietää millä eri tavoin ohjausta voidaan antaa erilaisille oppijoille:

”vois siihen olla joku tietynlainen ohjaus”

”olishan se sille opiskelijallekin tietyst jos osais niinkun, hyväks totta kai”

5.1.2 Yhteistyö opiskelijan kanssa

Pääosin yhteistyö opiskelijoiden kanssa on osastolla sujunut hoitajien mielestä oikein hyvin. Yhteistyön sujuminen opiskelijan kanssa on pitkälti siitä kiinni, minkälainen opiskelijan motivaatio on osastolla tehtävää harjoittelujaksoa kohtaan. Toiset opiskelijat ovat paljon aktiivisempia ja innostuneempia kuin toiset, jolloin yhteistyö näiden opiskelijoiden kanssa sujuu myös helpommin. Etenkin lähihoitajat kokivat, että lähihoitajaopiskelijat eroavat paljon toisistaan. Osalla

opiskelijoista ei ole minkäänlaista aiempaa harjoittelujaksoa takana, jolloin kaikki osastolla tehtävät asiat ovat täysin uusia. Lähihoitajat kokevat tällöin etenkin opiskelijan harjoittelujakson alun tuskallisena, sillä kaikki perusasiatkin on käytävä läpi, esimerkiksi verenpaineen mittaaminen manuaalisesti:

”hatarat tiedot, verenpainetta ne ei oo mitannu, ne ei oo nähnykää noita.”

Lähihoitajat olivat huolissaan siitä, että lähihoitajakoulutusta aiotaan lyhentää. Tällöin opiskelu on aikaisempaa enemmän opiskelijan itsenäisen opiskelun varassa, eikä koulussa ehditä harjoitella käytännössä tehtäviä asioita, kuin teoriassa. Aikaisemmin lähihoitajillakin täytyi olla sisätaudeista jonkinlasita tietoa, ja taitoa osata tehdä tietyt perusasiat, joita sisätautien osastolla usein tehdään. Näin ei kuitenkaan enää ole, eikä lähihoitajaopiskelijoilla välttämättä ole harjoittelujakson alussa juurikaan tietoa sisätautien hoitotyöstä. Toisaalta lähihoitajat kokivat jotkut opiskelijoista niin taitavaksi, että ohjaajat ovat saaneet itse opiskelijoilta uutta tietoa:

”Ja nytteki lyhennetään tät lähihoitajakoulutust kuulin just että, vähän toista vuotta kestää niin aina vaan lyhyempi kurssituksii”

”jotenki ennen aikaa vaadittii et pitää osata niinku siit sisätaudeistki tietyt jutut joita sit tääl tehää”

”paljo viisaampii ku ite ohjaajana, et ne sit, niin kun oppii itekkii heiltä”

Kun opiskelija on innokas oppimaan ja hän on motivoitunut, koettiin hänestä olevan paljon apua myös hoitajalle. Jos taas opiskelija on innoton harjoittelujakson aikana, koettiin ohjaus raskaaksi, sillä opiskelijaa täytyy enemmän tarkkailla sekä aktivoida opiskelemaan.

5.1.3 Opiskelijan ohjaus työn ohessa

Opiskelijan ohjaus koettiin hankalaksi silloin, kun on kova kiire. Hoitajat kokivat, että etenkin harjoittelujakson alkuvaiheessa kiireinen työpäivä on haitaksi

opiskelijaohjaukselle, sillä työnteko hidastuu ja opiskelijan opetus kärsii. Sairaanhoidajat kokivat, että esimerkiksi lääkärin kierron jälkeen opiskelijan ohjaus on hankalaa, sillä sairaanhoitajan tulisi muistaa ja ehtiä tehdä monta asiaa ja samalla pelätään, unohdetaanko jotakin oleellista jonkun potilaan hoidosta. Hoitajat kokivat, että etenkin kiireisinä päivinä opiskelijaa ei ehdi ohjata niin hyvin, kuin haluaisi ja tällöin hoitajalle tulee paha mieli, kun ei ole opiskelijalle ehtinyt opetusta antamaan:

”mut kylhän se kärsii se ohjaus sitte jos on tosi kiire.. ”

”nii onhan se selvää et se on hitaampaa silloin ku toista opettaa koko ajan”

Jos opiskelija on nopea oppimaan asioita, mennään hänen kanssaan myös asioissa nopeammin eteenpäin. Tällöin hänestä koettiin olevan hyötyä hoitajalle. Tällöin opiskelija osaa jo huomioida oleellisia asioita potilaan hoidosta, sekä tehdä asioita omatoimisesti.

Opiskelijaohjauksen ei koettu kovinkaan paljon muuttuneen vuosien aikana. Hoitajat kokivat vain heidän työnkuvansa muuttuneen. Sairaanhoidajat mainitsivat uutena asiana tulleen tietokoneille kirjaamisen, mutta kokivat, että opiskelijat ovat siinä usein apuna, sillä heillä on paremmat atk-taidot kuin ohjaajilla.

”en miä tiiä onko opiskelijaohjaus muuttunut, mutta työnkuva on muuttunu..”

Lähihoitajat kokivat rasitteeksi melko uutena asiana tulleen lähihoitajan ammattiosaamisen näytön vastaanoton. Sairaanhoidajaopiskelijoiden arviointiin verrattuna ammattiosaamisen näytön arviointi koettiin todella epäoikeudenmukaiseksi sekä raskaaksi.

”se on verrattuna sairaanhoitajaopiskelijoiden arviointii, siin on viis kohtaa ja muutamalla sanalla voidaa se arviointi antaa ja täs on sata pallukkaa..”

Näyttökokeen arviointi vaatii hoitajilta paljon aikaa, ja se koetaan mahdottomaksi tehdä työajan puitteissa. Tällöin lähihoitajat joutuvat tekemään arvioinnin kotona, jolloin se vie heiltä vapaa-aikaa. Lähihoitajat myös kokivat, että opiskelijoilta vaaditaan kohtuuttoman paljon näyttökokeessa, ja tavoitteet ovat mahdottomia saavuttaa:

”..ne on suorastaa yli-ihmisii, jotka ne tavoitteet pystyy, itse en ainakaan pysty, mitä oon kattonu”

5.2 Harjoittelun suunnittelu, toteutus, arviointi ja palautteen antaminen

Toisessa pääteemassa käsitellään sitä, kuinka hoitajat kokivat opiskelijoiden harjoittelun suunnittelun ja millä tavoin he ottavat suunnittelussa huomioon opiskelijan opintojen vaiheen. Teemassa käsitellään myös harjoittelujakson aikana opiskelijalle annettavaa tukea, arviointia sekä sairaanhoitajaopiskelijoiden arviointilomaketta ja palautteen antamista harjoittelujaksolla.

5.2.1 Harjoittelun suunnittelu opiskelijan opintojen vaiheen mukaan

Hoitajat kokivat, ettei heillä ole aina opiskelijoista tietoa etukäteen, jolloin he eivät voi myöskään ohjausta suunnitella. Sairanhoitajat kertoivat, että opiskelijoista tulee osastolle jonkinlainen CV ennen harjoittelujakson alkua, mutta niitä ei ole usein kovinkaan hyvin täytetty, tai ne eivät ole olleet ajan tasalla. Sairanhoitajat toivoivat, että opiskelijoista tulisi osastolle etukäteen paremmin täytetyt tiedot, joista näkisi, missä vaiheessa opiskelija opinnoissaan on sekä mitä harjoittelujaksoja hän on aikaisemmin käynyt:

”kyl varmaan et mikä ois hyvä, että opiskelijoista sais etukäteen tälläsen cv:n tavallaa, että missä vaiheessa, mitä harjoittelujaksoja on..”

Lähihoitajaopiskelijoista eivät lähihoitajat saa milloinkaan etukäteen tietoa opiskelijan opinnoista. Hoitajat saavat tietonsa opiskelijasta kyselemällä tältä hänen opinnoistaan. Harjoittelun suunnittelu etukäteen on siis mahdotonta. Lähihoitajat eivät aina myöskään saa tietoa siitä, mihin aikaan opiskelija on osastolle tulossa. Toinen hoitajista kertoi odottaneensa opiskelijaa iltavuoroon

ja oli valmistautunut ohjaamaan tätä, mutta opiskelija olikin ollut aamuvuorossa ja lähtemässä pois hoitajan tultua töihin.

”mut tietyst tuleeahan se siit sit ku haastattaa niin saa selville, mut ei mitää etukäteistietoo”

”ne tupsahtaa toho ja sit niin ku alkaa ite et mitenkäs sun opinnot ja missäs vaihees siä oot”

5.2.2 Opiskelijan arviointi

Arviointien koettiin sujuvan hyvin ja väli- sekä loppuarvioinnin olevan riittävästi. Aina ei väliarviointia välttämättä pidetä, mutta toisten opiskelijoiden kanssa se koettiin tarpeelliseksi. Väliarvioinnissa nähdään, onko opiskelijan tasossa mitään muutosta ja kuinka harjoittelu on siihen asti sujunut.

Sairaanhoitajat kokivat sairaanhoitajaopiskelijoiden arviointilomakkeen hankalaksi, ja siinä koettiin olevan parantamisen varaa. Hoitajat eivät kuitenkaan osanneet kertoa, millä tavalla lomaketta voitaisiin parantaa. Toisaalta siinä koettiin olevan useita kohtia, joihin oli jo aikaisemmin lomakkeessa opiskelijaa arvioinut. Arviointilomakkeessa on kohta, jossa kysytään opiskelijan vahvuuksia ja kehittämisalueita, ja tämän sairaanhoitajat kokivat hyväksi.

”jotenki minust se lomake on, et oisko siihen sit joku sellanen toisenlainen, mut en osaa sanoo sit et minkälainen..”

Eräs opiskelija oli toivonut sairaanhoitajalta, että tämä kirjoittaisi A4:lle arvioinnin opiskelijasta vapaamuotoisesti. Tällöin arviointikaavaketta käytettiin arvioinnin apuna, mutta arvioinnin kirjoittaminen koettiin helpommaksi. Sekä arvioinnin antanut sairaanhoitaja, opiskelija sekä ohjaava opettaja kokivat, että arvioinnin tekeminen näin oli erittäin hyvä. Myös muut haastateltavat sairaanhoitajat kokivat, että arvioinnin kirjoittaminen A4:lle olisi parempi, kuin arviointilomakkeen täyttäminen.

”toihan ois hyvä idea, miks et siä vois ehdottaa sitä”

Opiskelijan ohjaavaan opettajaan saatiin myös tarvittaessa yhteys ja hän tuli käymään osastolla, jos arviointikeskustelulla nähtiin tarvetta olevan.

5.2.3 Opiskelijan tukeminen

Opiskelijan tukeminen on kiinni siitä, millainen opiskelija on. Toiset opiskelijat tarvitsevat enemmän tukea kuin toiset. Toiset opiskelijoista eivät tarvitse lainkaan tukea, kun taas toisia hoitajien tarvitsee rohkaista ja kannustaa enemmänkin. Jos opiskelijalla on ollut jonkinlaista työkokemusta taustalla, koettiin hänen tarvitsevan melko vähän tukea harjoittelujakson aikana.

”se riippuu ihan opiskelijast et minkälain on”

5.2.4 Palautteen antaminen

Hoitajat pyrkivät antamaan opiskelijalle palautetta koko harjoittelujakson ajan. Opiskelijalle pyritään sanomaan päivittäin, kuinka päivä on sujunut, ja usein annetaan palautetta jo silloin, kun hän on jonkin hoitotoimenpiteen suorittanut. Hoitajat kokivat, että kun palautteen antaa jo silloin, kun opiskelija on jonkin asian suorittanut, on harjoitteluakin helpompi lähteä viemään eteenpäin. Tällöin opiskelija pystyy miettimään asiaa ja kiinnittämään siihen huomiota alusta lähtien:

”kyl miä oon pyrkiny oikeestaa saman tien päivittäin sanomaa ja melkein saman tien..”

”tuoreeltaahan niihin asioihin on sillee helpompi tarttua”

Sairaanhoitajien mielestä opiskelijan antaman palaute hoitajalle on myös erittäin hyvä ja ohjausta edistävä asia. Tällöin hoitaja pystyy muuttamaan omaa toimintatapaansa.

5.3 Hoitajien opiskelijaohjaukseen saama tuki työyhteisöltä

Kolmas pääteema käsittelee hoitajien esimieheltä, työtovereilta sekä toisilta ohjaajilta saatavaa tukea. Teemassa käsitellään myös sitä, toivoisivatko hoitajat saavansa jotakin muuta tukea ja mistä tätä tukea voitaisiin saada.

5.3.1 Esimieheltä saatava tuki

Hoitajat kokivat, ettei esimies juurikaan puutu opiskelijaohjaukseen. Jos opiskelijan harjoittelussa on tullut jotakin ongelmia, opiskelija on esimerkiksi harjoittelujakson jostakin syystä joutunut keskeyttämään, on tästä kuitenkin esimiehelle kerrottu. Hoitajat toivoisivat, että esimies huomioisi hoitajien opiskelijaohjauksen esimerkiksi niin, että arvioinnin tekeminen luettaisiin työajaksi, vaikka sen tekisi kotona. Hoitajien mielestä arviointi vie paljon aikaa, ja tunti työaikaa arvioinnin tekemiseen olisi hyvä. Työn ohessa opiskelija-arviointia on lähes mahdoton tehdä, ja kotona tehdessä se on hoitajan omasta vapaa-ajasta pois.

”toivois et esimies huomiois sen, et ku siä teet opiskelija-arviointia, et siä saisit siitä sitte jonku tunnin”

”..ettei niit tarvi omal ajal tehdä kotona että siihen pitäis saada jotain tukee kyllä”

Tämä muutos koettaisiin hyväksi hoitajien keskuudessa, sillä silloin arviointiin voisi keskittyä paremmin ja sitä voisi kotona rauhassa miettiä. Tällöin arvioinnin koettaisiin palvelevan myös opiskelijaa paremmin.

Sairaanhoitajat toivoisivat myös, että työvuorosunnittelussa otettaisiin huomioon, ettei mitään ylimääräistä tekemistä työpäivälle laitettaisi sellaiselle hoitajalle, jolla on opiskelija. Lähihoitajien mielestä henkilökuntaa voisi olla enemmän, jolloin hoitaja pystyisi paremmin keskittymään ohjaukseen ja opiskelija saisi näin saavutettua paremmin tavoitteensa.

”tääl on tälläin hulabaloo et mennää sata lasis ja niska märkänä nii ei sit pysty kyl keskittymääkää siihe”

Jos opiskelijan tiedot ja taidot ovat puutteelliset, tarvitsisi hän ohjaajaltaan enemmän aikaa, jotta opiskelijaa voitaisiin kannustaa, mutta henkilökunnan vähyyden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Lähihoitajat kuitenkin tyrmäsivät oman ehdotuksensa, sillä heidän mielestään se on täysin utopistinen.

5.3.2 Työtovereilta saatava tuki

Työtovereilta koettiin saatavan erinomaisesti tukea, jos opiskelijaohjauksessa on jokin ongelma. Hoitajat keskustelevat paljon keskenään opiskelijoista ja kokevat hyväksi sen, että opiskelijalla on oman ohjaajan lisäksi varaohjaaja.

”..haluu jotain tukea ni sen ku kysyy ja kaikki sitä antaa”

Työtovereilta voidaan myös kysyä, mitä mieltä he ovat opiskelijasta, jos hoitaja tarvitsee vahvistusta omille ajatuksilleen. Tällöin saadaan tietoon, ajattelevatko muutkin hoitajat näin vai onko se vain opiskelijaa ohjaavan hoitajan mielipide.

”vähän niin ku joskus tarvii vahvistust et ajattelenks miä ite vaan näin..”

”kyl työkavereilt saa, ja tulee kommentti ja et toi on sul on hyvä opiskelija tai sit päinvastoi”

Osasto 5:llä olevalla hyvällä työilmapiirillä koettiin myös olevan vaikutusta siihen, että asioista pystyy keskustelemaan toisten kanssa. Opiskelijakoordinaattori työskentelee osasto 5:llä, silloin kun hänellä ei ole opiskelijakoordinaattorin töitä, tämän hoitajat kokevat etuudeksi. He voivat keskustella opiskelijakoordinaattorin kanssa opiskelijoista, jos jotakin ongelmia tai epäselvyyksiä on ja hän voi viedä asiaa eteenpäin.

”Nii sitte me voidaa hänen kanssaa aina jos on jotain kysyttävää tai ongelmajuttuu nii kysyy neuvoo..”

Opiskelijakoordinaattoria hoitajat kiittelivät kovasti. Hoitajien mielestä on erittäin hyvä, että on erikseen opiskelijakoordinaattori, joka huolehtii opiskelijo-

den asioista. Aikaisemmin hoitajien tehtävänä oli esitellä opiskelijoille osastoa, mutta nykyään opiskelijakoordinaattori kierrättää opiskelijoita sairaalassa ja sen, missä eri työvälineet ovat.

Hoitajilta kysyttiin, millaista muuta tukea he toivoisivat saavansa opiskelijaohjaukseen ja mistä. Hoitajat eivät keksineet kuitenkaan muuta tukea, jota he toivoisivat.

5.4 Yhteistyö ohjaavan opettajan kanssa

Ohjaavan opettajan koettiin olevan riittävästi mukana opiskelijan harjoittelujaksolla, ja yhteistyö heidän kanssaan on sujunut hyvin. Ohjaava opettaja on myös saattanut käydä osastolla muuten vain kyselemässä opiskelijoilta, kuinka näiden harjoittelujaksot ovat sujuneet:

”aika usein mun mielest aineki jotkut opettajat käy siin arviointien välillä”

Eräs sairaanhoitajista kertoi hänellä olleen tilanteen, jossa ohjaava opettaja ei päässyt loppuarviointiin. Hoitaja koki opiskelijan ongelmatapaukseksi, sillä hän oli eri kulttuurista ja opiskelija koki, että hän menestyi harjoittelussa hyvin. Monien hoitajien mielestä näin ei kuitenkaan ollut. Opiskelija oli suhtautunut hoitajan antamaan arviointiin hyökkäävästi, josta hoitajalle jäi pieni ”trauma”. Tämän jälkeen hän ei ole loppuarviointiin suostunut ilman ohjaavaa opettajaa:

”hän kun hyvin hyökkäävästi suhtautu tähän mun arviointiin nii mul on jääny siit ihan semmonen trauma”

Hoitajat kertoivat, että ohjaavaan opettajaan saadaan kuitenkin hyvin yhteys, jos joitakin ongelmia opiskelijan kanssa ilmenee.

”ja sit voi itekki tosiaa ottaa yhteyttä jos tarvii”

6 POHDINTA

6.1 Luotettavuus

Kvalitatiivisen tutkimuksen yksi tärkeimmistä luotettavuutta kohentavista tekijöistä on tutkijan tarkka selostus tutkimuksen toteuttamisesta. Luotettavuutta voidaan parantaa raportoimalla aineiston keräämisen olosuhteet selvästi ja toisuudenmukaisesti. Haastatteluihin liittyvät tekijät tulee myös kertoa selkeästi. Näitä ovat haastatteluihin käytetty aika, mahdolliset häiriötekijät, virhetulkinnat haastattelussa sekä tutkijan oma itsearviointi haastattelutilanteesta. Kvalitatiivisen aineiston analysoinnissa luokittelujen tekeminen on keskeistä. Tutkijan tulee kertoa, kuinka luokittelu on syntynyt sekä luokittelujen perusteet. Myös tulosten tulkintaa pätee sama vaatimus, tutkijan tulisi kertoa, millä perusteella hän tulkintoja esittää, mihin hän perustaa päätelmänsä. Tällöin luotettavuutta lisää se, jos tutkimusselosteeseen lisätään suoria lainauksia puretusta aineistosta. (Hirsjärvi ym. 2010, 232 - 233.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuuden yleisimpiä kriteerejä ovat uskottavuus, riippuvuus, siirrettävyys sekä vahvistettavuus. Uskottavuudella tarkoitetaan sitä, että tutkija on kuvannut tutkimuksen tulokset niin selkeästi, että lukija ymmärtää kuinka analyysi on tehty (liite 4), ja mitkä ovat tutkimuksen vahvuudet sekä rajoitukset. Uskottavuus kuvaa myös sitä, kuinka hyvin tutkijan tekemät luokitukset ja kategoriat kattavat koko aineiston. Siirrettävyys edellyttää huolellista tutkimusympäristön kuvausta, osallistujien valinnan selvittämistä sekä aineistojen keruun ja analyysin tarkkaa kuvausta. Jotta toinen tutkija voi halutessaan seurata prosessia, on tämän tekeminen tarpeen. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 160.)

Tässä tutkimuksessa luotettavuutta kuvaa se, että työn vaiheet sekä tulokset on kuvattu selkeästi. Sisällönanalyysin muodostuminen on myös kuvattu työssä. Työssä on käytetty haastateltujen antamia alkuperäisilmauksia, jotka osaltaan kertovat työn luotettavuudesta. Ennen haastatteluja tehty esihaastattelu lisää työn luotettavuutta, sillä esihaastattelun avulla haastattelurunko todettiin toimivaksi, eikä siinä todettu puutteita.

Jos tutkimuksessa olisi ollut kaksi tekijää, oltaisiin koko tutkimuksen tekemiseen ja sen eri vaiheisiin saatu toisenkin tekijän mielipide ja näkökanta asioihin, tämä olisi lisännyt työn luotettavuutta. Luotettavuutta vähentävänä tekijänä voidaan nähdä myös sairaanhoitajien kiireinen aikataulu. Jos haastattelutilanne olisi ollut kiireetön, olisivat vastauksetkin saattaneet olla enemmän pohdittuja sekä harkittuja, ja niitä olisi voitu saada enemmän.

6.2 Eettisyys

Opetusministeriön asettama tutkimuseettinen neuvottelukunta on laatinut ohjeet tieteellisten menettelytapojen noudattamiseen. Hyvin tieteellisten käytännön ohjeiden mukaan tutkimus tulee olla suunniteltu, toteutettu sekä raportoitu yksityiskohtaisesti ja tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten edellyttämällä tavalla. Tässä tutkimuksessa kaikki tutkimuksen vaiheet on pyritty toteuttamaan rehellisesti sekä tarkkuutta noudattaen. (Hirsjärvi ym. 2010, 23 - 24.) Tutkimuksen eettisyyden kannalta on tärkeää, että käytettävissä oleva aineisto perustuu luotettaviin lähteisiin, ja materiaalin tulee olla eettisesti kestävää. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 124). Tutkimuksessa on käytetty vain luotettavia lähteitä ja lähdemerkinnät on tehty huolellisesti ja tarkasti.

Tutkimuksessa lähtökohtana tulee olla ihmisarvon kunnioittaminen. Ihmisten itsemääräämisoikeutta tulee kunnioittaa antamalla heille mahdollisuus päättää haluavatko he osallistua tutkimukseen. (Hirsjärvi ym. 2010, 25.) Tähän tutkimukseen osallistuville annettiin saatekirje, jossa kerrottiin, että tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, eikä heidän henkilöllisyys tule ilmi missään tutkimuksen vaiheessa.

6.3 Tulosten tarkastelu

Aineistosta selvisi, että opiskelijaohjaukseen Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:llä ollaan pääosin tyytyväisiä, mutta on joitakin asioita, joihin hoitajat halusivat myös muutoksia.

Kukaan hoitajista ei ollut saanut minkäänlaista koulutusta opiskelijaohjaukseen. Lähihoitajat olivat kuitenkin saaneet koulutusta lähihoitajaopiskelijoiden näytön vastaanottamiseen. Hoitajien mielestä olisi hyvä, jos opiskelijaohjauk-

seen saisi jonkinlaisen koulutuksen, mutta he eivät osanneet sanoa, mitä se voisi pitää sisällään. Kukkolan tutkimuksessa koulutus, jossa käsitellään opiskelijaohjausta, koettiin hyödylliseksi. Hyödyllisimpiä asioita opiskelijan ohjauksen kannalta koettiin olevan tieto, joka auttaa hyvän ohjaussuhteen muodostumisessa opiskelijan kanssa. (Kukkola 2008, 57.) Hoitajat kokivat, että ohjauksen saaminen olisi myös opiskelijalle eduksi. Koulutuksen saaneina he ehkä osaisivat ohjata opiskelijaa paremmin, ja käyttää erilaisia keinoja, joilla oppimista voitaisiin tukea. Kukkolan tutkimuksesta käy ilmi, että hoitajat toivoisivat saavansa koulutusta ohjauksesta kokonaisuudessaan. Tähän kuuluisivat esimerkiksi peruskäytänteet, ohjeistukset sekä oppimisen tukemiseen ja ohjausmenetelmiin liittyvät asiat (Kukkola 2008, 60.)

Hoitajat kokivat, että yhteistyö suurimman osan kanssa opiskelijoista sujuu hyvin. Yhteistyö on kuitenkin paljolti kiinni siitä, millainen opiskelijan oma motivaatio on harjoittelujaksoa kohtaan.

Lähihoitajat olivat huolissaan siitä, että lähihoitajakoulutus lyhenee entisestään. Osastolla on jo nyt lähihoitajaopiskelijoita harjoittelussa, joilla ei ole ennalta minkäänlaista käytännön kokemusta hoitoalalta, ja tällöin opiskelijan ohjaus koetaan erittäin raskaaksi. Aikaisemmin lähihoitajaopiskelijoilta vaadittiin, että täytyi olla jotakin tietoa sekä taitoa sisätautien hoitotyöstä. Myös nykyisin lähihoitajilta voitaisiin vaatia edes jonkinlaisia käytännön perustaitoja, joita osastolla edellytetään, jotta harjoittelun voisi osastolla suorittaa.

Opiskelijan ohjaus työn ohessa koettiin haastavaksi etenkin silloin, jos on kiireisiä päiviä. Myös Jääskeläisen tutkimuksessa todettiin, että kiire aiheuttaa sen, että opiskelijaohjaus koetaan rasittavana ja muutoinkin kuormittavana tekijänä (Jääskeläinen 2009, 36.) Harjoittelujakson alussa toivottaisiin hieman rauhallisempia päiviä, jotta opiskelija ehdittäisiin perehdyttää osaston toimintatapoihin kunnolla. Kiireisinä päivinä opiskelijalle ei pystytä antamaan niin paljon ohjausta, kuin he tarvitsisivat ja toisaalta hoitajilla on myös pelko siitä, että he unohtavat tehdä jotakin potilaan hoidon kannalta oleellista, kun huomiota täytyy kiinnittää myös opiskelijaan ja hänen toimintaansa. Jos resursseja olisi riittävästi, voitaisiin opiskelijan ohjaajalle järjestää aikaa niin, että hän voisi opiskelijan kanssa perehtyä osaston toimintaan rauhassa ja he voisivat yh-

dessä käydä oleellisia asioita läpi. Jos opiskelija on nopea oppimaan uusia asioita, koetaan hänen olevan myös avuksi sekä hyödyksi hoitajalle. Tämä käy ilmi myös Jääskeläisen tutkimuksesta. Hoitajat kokevat opiskelijan olevan hyödyksi itselleen ja hänet nähdään myös antavana osapuolena (Jääskeläinen 2009, 35.)

Hoitajat eivät kokeneet opiskelijaohjauksen sinänsä muuttuneen vuosien aikana. Ennemminkin muutosta on tullut hoitajien työnkuvaan ja työtehtävät ovat lisääntyneet. Ammatillisen osaamisen näytön arviointi on tullut osastolle melko uutena asiana. Lähihoitajat kokevat näytön arvioinnin epäoikeudenmukaisena verrattuna sairaanhoitajien arviointiin, sillä näytön arviointi on laajempi kokonaisuus. Lähihoitajat kokevat myös, että ammattiosaamisen näytöllä opiskelijoilta vaaditaan liikaa. Näytön arviointi vie hoitajilta paljon aikaa, ja usein se joudutaan tekemään omalla vapaa-ajalla. Tämän lähihoitajat kokevat kohtuuttomaksi. Ammattiosaamisen näytön vastaanottamista voitaisiinkin suunnitella hieman helpommaksi, eikä niin aikaa vieväksi.

Useinkaan hoitajat eivät saa kunnon tietoja opiskelijasta etukäteen. Sairaanhoidajaopiskelijoista tulee CV osastolle, mutta usein ne ovat huonosti tai eivät ajan tasalla. Hoitajat toivoisivat, että heille tulisi etukäteen tietoa opiskelijasta. Opiskelijoista toivottaisiin jonkinlaista CV:tä, jossa olisi tiedot siitä, missä vaiheessa opintoja opiskelija on sekä mitkä harjoittelut hän on suorittanut ennen sisätautien harjoittelujakson alkamista. Kun opiskelijoista ei saada minkäänlaista tietoa etukäteen, on opiskelijaohjauksen suunnittelukin etukäteen mahdotonta. CV:n täyttäminen hoitajille valmiiksi, olisi opiskelijoilta mielestäni vaadittava, sillä se palvelisi sekä hoitajaa, että opiskelijaa, sillä hoitaja tietäisi opiskelijan lähtötason ja voisi ottaa sen huomioon ohjauksen suunnittelussa sekä toteutuksessa.

Hoitajat kokevat, että väliarviointi ja loppuarviointi ovat riittävät opiskelijan arvioimiseen, eikä arviointikeskusteluja tarvita sen useampia. Sairaanhoidajien mielestä sairaanhoidajaopiskelijoiden arviointilomake on hankala, ja he toivoisivat siihen jonkinlaista muutosta. Lomake toistaa hoitajien mielestä liikaa itseään, ja usein hoitajat ovat kirjoittaneet jo edelliseen kohtaan sen, mikä kävisi arviointilomakkeen seuraavaankin kohtaan.

Eräs hoitajista kertoi antaneensa opiskelijalle palautteen kirjoittaen sen A4:lle. Pohjana tässä hoitaja käytti arviointilomaketta. Sekä opiskelija, ohjaava opettaja että hoitaja olivat tyytyväisiä tähän ratkaisuun. Myös muut hoitajat olivat sitä mieltä, että tällä tavalla kirjoitettu arviointi olisi mukavampi. Opiskelijan kirjallisesta arvioinnista voisikin tehdä hieman vapaamuotoisemman, jolloin hoitajien olisi helpompi arviointia kirjoittaa ja uskon, että opiskelijatkin pitäisivät tästä enemmän.

Hoitajat kokevat, että se, kuinka paljon ja millaista tukea opiskelijalle annetaan, on suurimmaksi osaksi kiinni opiskelijasta. Toiset opiskelijoista eivät tarvitse lainkaan tukea, toiset tarvitsevat taas enemmän rohkaisua ja kannustusta.

Palautetta opiskelijalle pyritään antamaan lähes päivittäin ja aina, kun hän on jonkin hoitotoimenpiteen tai hoitoon liittyvän tehtävän suorittanut. Tällöin hän voi kiinnittää asiaan huomiota heti alusta alkaen ja kehittää omia taitojaan kyseisessä asiassa. Hoitajat kokevat myös erittäin hyvänä asiana sen, että opiskelijat antavat palautetta hoitajille. Tällöin hoitajat saavat tietoa omasta ohjaustavastaan, ja pystyvät sitä kehittämään.

Osasto 5:llä esimies ei juurikaan puutu opiskelijaohjaukseen. Hänelle kuitenkin kerrotaan esimerkiksi siitä, jos opiskelijalla on jotain ongelmia harjoittelujakson suorittamisessa tai hän joutuu harjoittelun keskeyttämään.

Hoitajat toivoisivat saavansa esimieheltä enemmän tukea opiskelijaohjaukseen esimerkiksi siten, että opiskelijan arviointiin käytetty aika laskettaisiin hoitajien työajaksi. Arvioinnin tekeminen työn ohessa koetaan lähes mahdottomuudeksi kiireen ja melun vuoksi. Hoitajat eivät pysty työn ohella keskittymään arvioinnin tekemiseen niin hyvin kuin pitäisi. Usein hoitajat tekevät opiskelijan arvioinnin kotonaan, ja tällöin heidän omaa vapaa-aikaansa kuluu siihen.

Hoitajat kokevat, että jos arviointiin saataisiin tunti työaika, pystyisivät he keskittymään arvioinnin kirjoittamiseen kotonakin paremmin. Tällöin arvioinnin koetaan palvelevan myös opiskelijaa paremmin. Myös Jääskeläisen tutkimuk-

sesta käy ilmi, ettei hoitajan kannalta ole mietitty sitä, kuinka paljon esimerkiksi opiskelijan arviointi vie hoitajan aikaa. (Jääskeläinen 2008, 38).

Sairaanhoitajien mielestä olisi myös hyvä, jos ohjaavalle hoitajalle ei laitettaisi silloin mitään ylimääräistä tekemistä työvuoroon, kun hänellä on opiskelija ohjattavanaan. Lähihoitajat kokevat, että henkilökuntaa voisi olla enemmän silloin, kun opiskelijoita on harjoittelussa. Opiskelijoihin voitaisiin keskittyä paremmin ja he saisivat parempaa ohjausta, jos hoitajia olisi tarpeeksi, eikä olisi jatkuvaa kiirettä. Tämän toiveen lähihoitajat tyrmäsivät itse kuitenkin saman tien.

Osasto 5:llä työilmapiiri on hyvä, ja tämä vaikuttaa myös siihen, että hoitajat saavat paljon tukea työtovereiltaan opiskelijaohjaukseen. Hoitajat kokevat pystyvänsä keskustelemaan sekä pyytämään apua työtovereiltaan aina, jos opiskelijaohjauksessa on joitakin ongelmia tai he tarvitsevat vahvistusta omille mielipiteilleen.

Hoitajat kokevat positiivisena muutoksena sen, että taloon on saatu oma opiskelijakoordinaattori. Opiskelijakoordinaattori huolehtii opiskelijaohjaukseen liittyvistä käytännön asioista ja esittelee uusille opiskelijoille taloa sekä osastoa, jolla opiskelijat harjoittelun suorittavat. Aikaisemmin hoitajilta meni aikaa omista töistään siihen, että he esittelivät osaston opiskelijalle sekä näyttivät, mistä mitään asioita voi löytää.

Opiskelijan ohjaava opettaja on hoitajien mielestä riittävästi mukana opiskelijan harjoittelujakson suorittamisessa. Tämä poikkeaa Jääskeläisen tutkimuksessa saaduista tuloksista, joista käy ilmi, että yhteistyössä ohjaavaan opettajaan olisi paljon kehitettävää. Keskustelut ohjaavan opettajan kanssa saateen käydä puhelimen tai sähköpostin välityksellä. (Jääskeläinen 2008, 41.) Opettajat saattavat käydä osastolla kyselemässä opiskelijoilta näiden harjoittelun sujumisesta ilman, että tapaamista on sovittu. Tämä riippuu tietenkin siitä, kuinka paljon opettajilla on muita töitä. Ohjaavaan opettajaan koetaan myös tarvittaessa saatavan hyvin yhteys, jos on joitakin asioita opiskelijaohjaukseen liittyen, mistä halutaan keskustella.

6.4 Hyödynnettävyys ja jatkotutkimusehdotukset

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli mahdollisuuksien mukaan kehittää opiskelijoiden ohjausta Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:llä. Tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella opiskelijaohjauksessa olisi joitakin asioita, joita muuttamalla opiskelijaohjausta voitaisiin kehittää. Jos hoitajat esimerkiksi saisivat opiskelijoista etukäteen CV:n heidän opintojen vaiheesta, voisivat hoitajat suunnitella opiskelija ohjausta hieman etukäteen opiskelijan osaamisen pohjalta. Tutkimuksen tulokset tullaan esittämään Pohjois- Kymen sairaalan osasto 5:n osastokokouksessa, jossa paikalla on sekä osastonhoitaja, että suurin osa osaston henkilökunnasta. Näin tutkimuksessa ilmi tulleet tulokset saadaan jokaisen osastolla työskentelevän tietoon, ja opiskelijaohjausta mahdollisesti kehittävästä asioista voidaan keskustella koko henkilökunnan kanssa.

Tutkimuksesta saatujen tulosten näkökulmasta olisi mielenkiintoista selvittää lähihoitajaopiskelijoiden näytön vastaanottamista. Tutkimuksesta saatujen tulosten mukaan se koetaan rasitteeksi, sillä se on aikaa vievä ja asetetut tavoitteet ovat usein epärealistisia. Jos näytön vastaanottamista saataisiin muokattua jollakin tavalla tiiviimmäksi ja tavoitteita realistisemmiksi, voisivat hoitajatkin kokea sen mielekkäämpänä.

LÄHTEET

Aaltola, J. & Valli, R. 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS- kustannus.

Asetus ammattikorkeakouluista 352/2003.

Frisk, T. 2010. Työpaikkaohjaaja opiskelijan ohjaajana. Educa-instituutti Oy. Helsinki: Kirjapaino Kyriiri Oy.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. 15.-16. painos. Helsinki: Tammi.

Hätönen, H. 2010. Työpaikkaohjaaja opiskelijan arvioijana. Educa-instituutti Oy. Helsinki: Kirjapaino Kyriiri Oy.

Jokinen, P., Gröhn- Rissanen, M., Mikkonen, I. & Lappalainen, M. 2005. LYHTY- ohjatun harjoittelun oppimisympäristön kehittäminen. Sairaanhoitaja 11/5.

Jääskeläinen, L. 2009. Sairaanhoitaja opiskelijan käytännön harjoittelun ohjaajana. Pro-gradu -tutkielma. Hoitotieteen laitos. Tampereen Yliopisto.

Kankkunen, P & Vehviläinen-Julkunen, K. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: WSOYpro Oy.

Koulutusnetti 2012. Saatavissa:

<http://haku.koulutusnetti.fi/koulutusnetti/singleTitleData.jsp?searchType=supplySearch&dataType=supplyData&year=2012°reeName=38966&locale=fi&referrer=supplyData>. [viitattu 28.10.2012].

Lähteenmäki, T. Opiskelijakoordinaattori. Tiedonanto. 2012.

Kouvolan seudun ammattiopisto. Sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto – lähihoitaja. Saatavissa:
<http://www.ksao.fi/tutkintojenperusteet/sosiaaliterveysjaliikuntaala.html?d=4497>. [viitattu 26.10.2012].

Kukkola, E. 2008. Sairaanhoidajan opiskelijaohjaustaidot sekä ohjaajakoulutuksen tarve ja hyöty hoitotyön ohjatun harjoittelun oppimisympäristössä. Pro gradu- tutkielma. Hoitotieteenlaitos. Turun yliopisto.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. SoleOPS. Saatavissa:
https://soleops.kyamk.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/sea?koulohj_id=2569355&ryhmtyypp=1&lukuvuosi=&stack=push. [viitattu 27.10.2012].

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu 2008. Hoitotyön koulutusohjelma, sairaanhoitaja. Opinto-opas 2008 - 2009. Saatavissa: <http://ops.kyamk.fi/08-09v1/index5ad6.html?ops=2008-2009&kieli=fin&yla=37&ala=200&tutkinto=170&esikatselu=1&julkistus=1>. [viitattu 28.10.2012].

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. 2012. Sairaanhoidaja (AMK), hoitotyön koulutusohjelma, hoitotyön sv. Saatavissa:
<http://www.kyamk.fi/Hakijalle/Nuorten%20haku/Sosiaali-%20ja%20terveysala/Hoitoty%C3%B6,%20hoitoty%C3%B6n%20sv/>. [viitattu 10.11.2012]

Kyngäs, H. & Vanhanen, L. 1999. Sisällönanalyysi. Hoitotiede Vol. 11, no 1/1999, s. 9-10.

Leppäharju, M. 2010. Sairaanhoidajaopiskelijoiden ammattitaidon arviointi opiskeluun kuuluvassa harjoittelussa. Pro gradu- tutkielma. Hoitotieteen laitos. Tampereen Yliopisto.

Luojus, K. 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toimintamalli. Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Tampereen yliopisto.

Mikkonen, I. 2005. Clinical learning as experienced by nursing students in their critical incidents. Väitöskirja. Joensuun yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja n:o 106. Joensuun yliopisto.

Mykrä, T. 2007. Työpaikkaohjaaja oppimisen edistäjänä – opiskelijan ohjaaminen ja arviointi työpaikalla. Educa- instituutti oy. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.

Oinonen, I. 2000. Harjoittelun ohjaus hoitotyön koulutuksen eri vaiheissa. Saarijärvi: Gummerus.

Ojala, S. 2008. Olen ammatiltani lähihoitaja. 1. painos. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino oy.

Opetushallitus. 2006. Ammattiosaamisen näytöt käyttöön. Saatavissa: http://www.oph.fi/download/47377_nayttoopas.pdf. [viitattu 23.10.2012].

Opetushallitus. 2010. Ammattiosaamisen näytöt ja opinnäytetyö. Saatavissa: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/amatilliset_perustutkinnot/ammattiosaamisen_naytot_ja_opinnaytetyo. [viitattu 22.10.2012].

Opetushallitus. 2010. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lähihoitaja 2010. Määräys. Saatavissa: http://www.oph.fi/download/124811_SoTe.pdf. [viitattu 15.10.2012].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. Amatillinen koulutus ja sen kehittäminen. Saatavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/amatillinen_koulutus/?lang=fi. [viitattu 19.10.2012].

Osasto 5. Kouvolan kaupungin internetsivut. Saatavissa: <http://www.kouvola.fi/index/aikuisvaestolle/terveyspalvelut/pohjoiskymensairaala/opiskelijat/harjoittelupaikat/osasto5.html>. [viitattu 4.11.2012].

Pohjois-Kymen sairaala. Kouvolan kaupungin internetsivut. Saatavissa: <http://www.kouvola.fi/index/aikuisvaestolle/terveyspalvelut/pohjoiskymensairaala.html>. [viitattu 4.11.2012].

Rannikko, S. & Kekäläinen, A. 2007. Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa – välineitä näyttötutkintoprosessin toimijoille. AiHe-projekti. Opetushallitus.

Saatavissa:

http://www.oph.fi/download/46839_Henkilokohtaistaminen_nayttotutkinnossa.pdf. [viitattu 15.11.2012]

Sairaanhoitajaliitto. Sairaanhoitajatutkinto. Saatavissa:

http://www.sairaanhoitajaliitto.fi/sairaanhoitajan_tyo_ja_hoitotyon/opiskelu_sairaanhoitajaksi/hakeudu_alalle/. [viitattu 5.11.2012].

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2004. Terveysalan koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu. Suositus sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille. Sosiaali – ja terveysministeriön monisteita 2003:22.

Sulosaari, V. 2008. Ohjaaja ammatillisen kasvun tukena. Teoksessa Elomaa, L., Lakanmaa, R-L., Paltta, H., Saarikoski, M. & Sulosaari, V. Taitava harjoittelu ohjaaja. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 24. Tampere: Tampereen yliopistopaino. 2. tarkistettu painos.

Suomen opettajaksi opiskelevien liitto SOOL. 2011. Suositukset opetusharjoittelulle.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Viinamäki, L. & Saari, E. 2007. Polkuja soveltavaan yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen. Helsinki: Tammi.

Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Teemahaastattelurunko

Teemahaastattelu

Haastatteluteema 1. Kuinka hoitajat kokevat opiskelijaohjauksen osana työtään?

- ohjaajien ohjaustaidot/ koulutus
- yhteistyö opiskelijan kanssa
- opiskelijan ohjaus työn ohessa ja kuinka se on muuttunut

Haastatteluteema 2. Kuinka hoitajat kokevat harjoittelun suunnittelun, toteutuksen, arvioinnin ja palautteen antamisen?

- opiskelijan opintojen vaihe, ohjauksen suunnittelu
- arviointi/ arviointilomake
- opiskelijan tukeminen harjoittelujakson aikana
- palautteen antaminen harjoittelujakson aikana

Haastatteluteema 3. Millaista tukea hoitajat saavat työyhteisöltä opiskelijaohjaukseen, ja millaista tukea he toivoisivat saavansa?

- Esimiehen tuki opiskelijaohjauksessa
- työyhteisöltä saatava tuki
- millaista tukea ohjaajat toivoisivat saavansa ja mistä

Haastatteluteema 4. Millaisena hoitajat kokevat yhteistyön ohjaavan opettajan kanssa harjoitusjakson aikana?

- yhteistyö ohjaavan opettajan kanssa harjoittelujakson aikana

Saatekirje

Hyvä Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:n sairaanhoitaja tai lähihoitaja,

Olen sairaanhoitajaopiskelija Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta ja olen tekemässä opinnäytetyötä aiheesta: kuinka hoitajat kokevat opiskelijaohjauksen Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:llä.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää hoitajien kokemuksia opiskelijaohjauksesta osastollanne, ja samalla kehittää opiskelijaohjausta. Tutkimuksessa tarkastellaan muun muassa sitä, kuinka hoitajat kokevat opiskelijaohjauksen osana työtään, millaista tukea hoitajat kokevat opiskelijaohjaukseen saavansa sekä millaisia toiveita ohjaukseen mahdollisesti olisi.

Tutkimus toteutetaan kahtena erillisenä ryhmähaastatteluna, jolloin sairaanhoitajat ja lähihoitajat haastatellaan erikseen. Haastattelun kesto sairaanhoitajien kanssa on n. 45 minuuttia ja lähihoitajien kanssa n. ½ tuntia. Haastattelut nauhoitetaan ja nauhoitusta käytetään tutkimusaineistossa.

Henkilöllisyytenne ei tule paljastumaan missään tutkimuksen vaiheessa ja haastattelussa antamianne tietoja käsitellään luottamuksellisesti.

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Mikäli teillä on kysyttävää, voitte ottaa yhteyttä puhelimitse tai sähköpostitse.

Ystävällisin terveisin

Tiia Borg, tiia.borg@student.kyamk.fi p. 044-3211304

Esimerkki alateemojen muodostumisesta

Teemahaastattelurungon kysymys	Alateema
ovatko hoitajat saaneet koulutusta opiskelijaohjaukseen ja kuinka ohjaustaidot ovat kehittyneet	Ohjaustaidot/koulutus
Kuinka hoitajat kokevat yhteistyön opiskelijan kanssa vaikuttavan harjoittelun ohjaukseen	yhteistyö opiskelijan kanssa
Kuinka opiskelijan ohjaus työn ohessa vaikuttaa hoitajien työhön	opiskelijanohjaus työn ohessa

Esimerkki analyysistä

PÄÄTEEMA	ALATEEMA	LISÄALATEEMA	ALKUPERÄINEN ILMAUS
5.1 Opiskelijaohjaus osana työntekoa	5.1.2 Ohjaajan koulutus ja ohjaustaidot	Saatu ohjaus	"ei mul oo mitää ohjaust, muuta ku mitä käytännöst oppinu"
		Koulutus	"tietyst nää näytön vastaanotot, siihen on koulutus" "ei mullakaa mitää pedagogist koulutust oo"
	5.1.3 yhteistyö opiskelijan kanssa	opiskelijan motivaatio	"se innokkuus aika paljon vaikuttaa" "useimmiten se yhteistyö sujuu ihan hyvin"
		yhteistyö	"jos opiskelija ei oo innostunu tästä nii kyl se aika raskasta on" "jos on kova kiire, ni sitte ois helpompi pitää ajatukset omana"
5.1.4 opiskelijan ohjaus työn ohessa	opetus	opetus	"onhan se selvää, et on hitaampaa silloin kun toista opettaa"
		ohjaus	"jos on sellain opiskelija, joka on halukas oppimaa uusii asioita nii kyllähän sen kans on paljon helpompaa" "kiireisinä päivinä se on aika hankalaa"

OPISKELIJA

Opiskelijanumero 0801320	Viralliset etunimet Tiia Marika
Sukunimi Borg	
Lähiosoite [REDACTED]	Postinumero ja -toimipaikka [REDACTED]
Sähköposti tiia.borg@shdent.kyamk.fi	Puhelin [REDACTED]
Toimipiste ja koulutusohjelma kyamk hoitotyön ko	
Suuntautumisvaihtoehto ja ryhmätunnus sairaanhoitaja H009SAB	

TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantaja ja yritys/yhteisö Ponjois-Kymen Sairaala/osasto 5	Yrityksen/yhteisön yhteyshenkilö Tanja Lähteenmäki
Lähiosoite Sairaalankuja 3 C	Postinumero ja -toimipaikka 45750 Kuusankoski
Sähköposti tanja.lahteenmaki@kpuvola.fi	Puhelin [REDACTED]

OPINNÄYTETYÖN HANKKEISTUS

☐ Toimeksiantaja maksaa opinnäytetyöstä opiskelijalle tai ammattikorkeakoululle korvauksen, josta on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
☒ Opinnäytetyöllä on toimeksiantajan puolelta nimetty ohjaaja ennen opinnäytetyön aloittamista.
☒ Toimeksiantajan tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia toiminnassaan.

OPINNÄYTETYÖN OHJAUS

Ohjaava(t) opettaja(t) Raija Ronkainen
Sähköposti raija.ronkainen@kyamk.fi
Yrityksen/yhteisön ohjaaja(t) Tanja Lähteenmäki
Sähköposti tanja.lahteenmaki@kpuvola.fi

OPINNÄYTETYÖ

Opinnäytetyön aihe (max. 200 merkkiä) kuinka hoitajat kokevat opiskelijaohjauksen Pohjois-Kymen sairaalan osasto 5:llä	
Kehittämisen- tai tutkimustavoite ja toimeksianto (max. 300 merkkiä) Tutkimuksen tavoitteena on selvittää kuinka hoitajat kokevat ohjauksen; vaikutus työhön, yhteistyö oppilaitoksen kanssa, eroavatko sairaanhoitajien ja lähihoitajien kokemukset.	
Keskeiset menetelmät (max. 300 merkkiä) opinnäytetyö toteutetaan laadullisena tutkimuksena. Aineiston keruu tapahtuu kemiahaastatteluina	
Opinnäytetyön aloitus 7.9.2012	Opinnäytetyön luovutus toimeksiantajalle
Opinnäytetyö täyttää Tilastokeskuksen T & K määritelmän *) ☒ Kyllä ☐ Ei	

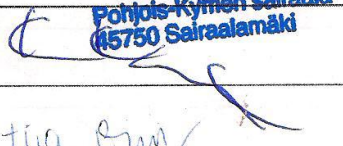
*) T & K määritelmän saa opintotoimistosta tai Internetistä,
<http://www.tilastokeskus.fi/til/tkkes/kas.html>

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT

<p>Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun vastuu rajoittuu opinnäytetyön tavanomaiseen ohjaukseen. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta.</p> <p>Oikeudet tuloksiin ja muuhun opinnäytetyöhön liittyvään aineistoon, laitteisiin ja sovelluksiin. Tekijänoikeus ja omistusoikeus opinnäytetyön tuloksiin kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen ainoastaan sopimalla niistä erikseen opinnäytetyön tekijän kanssa. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.</p>	<p>Tulosten julkaiseminen ja luottamuksellisuus Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muita julkisuuslaissa salassa pidettäväksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö voidaan julkaista myös Internetissä.</p> <p>Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opinnäytetyön ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.</p> <p>Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. aineistojen hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Kymenlaakson ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.</p>
--	---

Olemme yhteisesti sopineet opinnäytetyön toteutuksesta ja ohjauksesta yllä sovitulla tavalla.

ALLEKIRJOITUKSET

PAIKKA, PÄIVÄYS JA TOIMEKSIAANTAJAN EDUSTAJAN ALLEKIRJOITUS <i>Kouvala</i> 7,9 20 12 	Pohjois-Kymen sairaala (15750 Sairaalamäki)
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OPISKELIJAN ALLEKIRJOITUS <i>Kouvala</i> 8,9 20 12 <i>tiia Omy</i>	
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OHJAAVAN OPETTAJAN ALLEKIRJOITUS <i>Kouvala</i> 12,1 20 13 <i>Leena Leena</i>	

Tämä sopimus on kirjoitettu kolmena kappaleena, yksi toimeksiantajayritykselle, toinen opiskelijalle ja kolmas opintotoimistoon rekisteröintiä varten.

Kouvolan kaupunki
Perusturva

TUTKIMUSLUPAPÄÄTÖS

Lausunto tutkimuksesta ja hakemuksen tekninen tarkistaminen	Lausunto (perusturva)	
	☒ Tutkimuslupaa puolletaan esitetyssä muodossa ☒ Tutkimuslupaa puolletaan seuraavin ehdoin:	
	☐ Lupaa tietojen saantiin salassa pidettävistä asiakirjoista ja henkilörekistereistä puolletaan hakemuksen mukaisesti ☐ Lupaa tietojen saantiin salassa pidettävistä asiakirjoista ja henkilörekistereistä puolletaan hakemuksesta poiketen	
	Käyttöoikeudet yksilöidään erikseen. Käyttöoikeus tietojärjestelmiin edellyttää Kouvolan kaupungin tietoturva- ja tietosuojasitoumuksen allekirjoittamista. ☐ Tutkimuslupaa ei puolleta, perustelut	
Tutkimuslupahakemus on oikein laadittu, teknisesti tarkastettu ja hyväksytty.		
Päiväys	Lausunnonantajan nimi	Puhelin
30.1.2013	<i>Pirkko Lepänen</i>	[REDACTED]

Päätös	☒ Tutkimuslupa myönnetään esitetyssä muodossa ☐ Tutkimuslupa myönnetään seuraavin ehdoin:		
	☐ Lupa tietojen saantiin salassa pidettävistä asiakirjoista ja henkilörekistereistä myönnetään hakemuksen mukaisesti. ☐ Lupa tietojen saantiin salassa pidettävistä asiakirjoista ja henkilörekistereistä myönnetään hakemuksesta poiketen		
	Käyttöoikeudet yksilöidään erikseen. Käyttöoikeus tietojärjestelmiin edellyttää Kouvolan kaupungin tietoturva- ja tietosuojasitoumuksen allekirjoittamista. ☐ Tutkimuslupa hylätään, perustelut		
	Tutkimuslupa liitteineen tallennetaan Kouvolan hyvinvointipalvelujen tutkimusluparekisteriin.		
Yhteys-henkilö(t) perusturvassa	Yhteys henkilön nimi	Virka-asema	Puhelin
	Yhteys henkilön nimi	Virka-asema	Puhelin
	Yhteys henkilön nimi	Virka-asema	Puhelin
Päätös	Viranhaltijapäätös: päivämäärä § 1 30.1.2013	Päätöksentekijän nimi <i>PIRKKO LEPÄNEN</i>	
		Virka-asema <i>YLLIHÖITÄJÄ, PALVELUJA HOITAJA</i>	
Päätöksen jakelu	☒ Hakijalle ☐ Muualle, mihin/kenelle		☒ Yhteys henkilölle
	Liitteet		

17.1.2012